



Διεύθυνση Π.Ε. Ανατολικής Αττικής / ΕΚΠΑ

Ερευνητικό - Πιλοτικό Πρόγραμμα:
«Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης»
Σχολικό έτος: 2024-2025

Οι Εκπαιδευτικοί μιλούν για τον εαυτό τους

Συνεργατικές πρακτικές Αξιολόγησης Ομοτέχνων
και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας
και εκπαιδευτικού υλικού

**ΤΟΜΟΣ Ι
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ**



ΑΘΗΝΑ 2025

Ο παρών τόμος αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού υλικού που παρήχθη στο πλαίσιο του Ερευνητικού - Πιλοτικού Προγράμματος «Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης» (ΟΚΜ). Το πρόγραμμα έχει ερευνητικό και δυναμικό χαρακτήρα και εφαρμόστηκε πιλοτικά σε σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και τις κείμενες διατάξεις σχετικά με την οργάνωση, τη λειτουργία και την αξιολόγηση των σχολικών μονάδων.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Το σχολείο ΟΚΜ» αναπτύχθηκε κατά το σχολικό έτος 2024 - 2025 η δράση «Κοινότητες Μάθησης: Αξιολόγηση Ομοτέχνων - Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών». Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής σε συνεργασία με την Επιστημονική Επιτροπή του Προγράμματος.

Στον τόμο παρουσιάζονται ενδεικτικά παραδείγματα παρουσίασης των συνεργατικών πρακτικών αξιολόγησης και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού που εφάρμοσαν εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στα Νηπιαγωγεία που συμμετείχαν στο πιλοτικό πρόγραμμα. Ο τόμος αποτελεί μέρος των «Καλών Πρακτικών» των σχολείων και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του προγράμματος (okm.edu.gr) με σκοπό την ενημέρωση των εκπαιδευτικών και τη διάχυση των αποτελεσμάτων στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Η επιμέλεια του τόμου πραγματοποιήθηκε από τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής:

Γεώργιος Πασιάς, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ
Χριστίνα Στράτου: Δρ., Εκπαιδευτικός ΠΕ 06

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	4
1^ο Νηπιαγωγείο Παπάγου	7
Τεχνική εμφύχωσης persona doll	
3^ο Πειραματικό Νηπιαγωγείο Χίου	13
Φυσικές Επιστήμες, Θετικές Επιστήμες, Δημιουργία και Έκφραση	
24^ο Νηπιαγωγείο Αχαρνών.....	19
“Πώς να διαχειριστώ τους γονείς που παρεμβαίνουν στο έργο μου;”	
3^ο Νηπιαγωγείο Κερατέας.....	23
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση Οικολογική Συνείδηση και Ψηφιακός Γραμματισμός	
4^ο Νηπιαγωγείο Λαυρίου	27
Ένταξη μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες & Συμμετοχή σε συνεργατικά προγράμματα (eTwinning)	
5^ο Νηπιαγωγείο Αμαρουσίου.....	31
Μέθοδοι διδασκαλίας, μαθησιακό περιεχόμενο, συμμετοχή μαθητών/τριών	
15^ο Νηπιαγωγείο Αχαρνών	34
Σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών.	
Ειδικό Νηπιαγωγείο Δραπετσώνας	39
Εργαστήρια Δεξιότητων	

Εισαγωγή

Ο τόμος αφορά στην ολοκληρωμένη παρουσίαση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών από την εφαρμογή της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» στη σχολική μονάδα. Τα κείμενα αναφέρονται στην ανάπτυξη των συνεργατικών πρακτικών στο σχολείο μέσα από τα διάφορα στάδια της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» και εστιάζουν στις διαδικασίες αυτεπίγνωσης, ετεροπαρατήρησης, ανατροφοδότησης και αναστοχασμού των εκπαιδευτικών. Ο τόμος αποτελείται από τρία μέρη. Ειδικότερα, τα κείμενα σε κάθε μέρος διαρθρώνονται ως ακολούθως:

Εισαγωγή. Το κείμενο ξεκινά με την συνοπτική παρουσίαση της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρεται το πεδίο του εκπαιδευτικού έργου (διδασκτικό, παιδαγωγικό, διοικητικό), το θεματικό αντικείμενο της συνεργατικής πρακτικής, οι συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί και περιγράφεται συνοπτικά η ταυτότητα της συνεργατικής πρακτικής.

Μέρος Ι. Αφορά στη **διαδικασία αυτεπίγνωσης** των εκπαιδευτικών με αξιοποίηση της ανάλυσης SWOT. Η ανάλυση SWOT αποτελεί βασική πρωτογενή αναστοχαστική διαδικασία και αναφέρεται στη διερεύνηση και αξιολόγηση ενδογενών (αφορούν στον ίδιο τον εκπαιδευτικό) και εξωγενών (αφορούν στο περιβάλλον του εκπαιδευτικού) παραγόντων που επηρεάζουν το έργο του εκπαιδευτικού. Στο κείμενο, οι εκπαιδευτικοί συνδέουν την διαδικασία της αυτεπίγνωσης με το σχολικό περιβάλλον, τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με συναδέλφους και την προετοιμασία για το επόμενο στάδιο που αφορά στις πρακτικές του διαμοιρασμού και της παρατήρησης.

Μέρος ΙΙ. Αφορά στην **εφαρμογή της συνεργατικής πρακτικής**. Η εφαρμογή της συνεργατικής πρακτικής αποτελεί μια πολύ σημαντική διαδικασία διαβούλευσης, διαπραγμάτευσης και εφαρμογής μέσω της οποίας οι ομότεχνοι αναπτύσσουν ικανότητες στοχοθεσίας, διαχείρισης χρόνου, λήψης αποφάσεων, κατασκευής και αξιοποίησης ερευνητικών εργαλείων (πχ. κλείδες παρατήρησης), αξιολόγησης και επαγγελματικού αναστοχαστικού διαλόγου. Επίσης, συμβάλλει στην καλλιέργεια αμοιβαιότητας, στην εμπάθυνση της συνεργασίας, στην καλλιέργεια κλίματος αλληλοϋποστήριξης, εμπιστοσύνης και αλληλοεκτίμησης μεταξύ συναδέλφων μέσα από την αλλαγή των ρόλων παρατηρητή/ παρατηρούμενου. Η διαβούλευση και η συνεργασία μεταξύ ομοτέχνων σχετικά με το αξιολογικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε κατά την παρατήρηση ανοίγει στους εκπαιδευτικούς ένα νέο πεδίο εκπαιδευτικής δράσης, οδηγεί σε νέα επίπεδα συνεργασίας, καλλιεργεί νέες ικανότητες και αποδίδει στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς τον κύριο ρόλο στη διαμόρφωση των κριτηρίων με τα οποία αξιολογούνται οι πρακτικές τους.

Στο κείμενο οι εκπαιδευτικοί περιγράφουν συνοπτικά την επιλογή, την οργάνωση και την ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν. Τέλος, παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης).

Μέρος ΙΙΙ. Αφορά στην **Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής** των εκπαιδευτικών. Το Στάδιο «Μετά την Παρατήρηση» της διδασκαλίας αποτελεί ζωτικό μέρος της διαδικασίας της Αξιολόγησης Ομοτέχνων και συμβάλλει στην ανάπτυξη επαγγελματικού διαλόγου, στην κριτική ανατροφοδότηση και στον γόνιμο αναστοχασμό των εκπαιδευτικών. Περιλαμβάνει την κριτική προσέγγιση της Διαδικασίας της Παρατήρησης συνολικά (στοχοθεσία, υλοποίηση, αποτελέσματα) με στόχο την ανατροφοδότηση και την εκμάθηση των εκπαιδευτικών. Στοχεύει στην αναδόμηση της εμπειρίας, στην αναθεώρηση προσωπικών θεωρήσεων και

πεποιθήσεων, στον προβληματισμό για μεθόδους, στάσεις και συμπεριφορές, στη βελτίωση δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών. Πρόκειται για μια ανοιχτή διαδικασία «ορατής μάθησης» μεταξύ των εκπαιδευτικών, η οποία στηρίζεται στην αμοιβαιότητα και την εμπιστοσύνη, στην από κοινού διατύπωση των προθέσεων, την επιλογή των μαθησιακών στόχων και των κριτηρίων επιτυχίας, την κριτική ανάλυση των εκπαιδευτικών πρακτικών και την εποικοδομητική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της μάθησης.

Στο κείμενο, οι εκπαιδευτικοί περιγράφουν κριτικά την αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων). Αναφέρεται, επίσης, η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών.

Σημ. Η επιλογή των κειμένων βασίστηκε σε κριτήρια όπως η ολοκληρωμένη και αναλυτική περιγραφή των διαδικασιών υλοποίησης στα διάφορα στάδια και η επαρκής παρουσίαση εργαλείων παρατήρησης με σκοπό την αποτελεσματική αξιοποίηση τους ως ενδεικτικών παραδειγμάτων καλής πρακτικής από την εκπαιδευτική κοινότητα.

Παραδείγματα συνεργατικών πρακτικών

Νηπιαγωγεία

1^ο Νηπιαγωγείο Παπάγου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Τεχνική εμφύχωσης persona doll

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: Νηπιαγωγοί ΠΕ 60, Σχέση εργασίας: Αναπληρώτριες

Έτη υπηρεσίας: 5 /13,5

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική εστίασε στην παιδαγωγική ενδυνάμωση και επαγγελματική ανάπτυξη της νηπιαγωγού μέσω της εφαρμογής της τεχνικής εμφύχωσης με κούκλα persona. Η επιλογή του θεματικού αντικειμένου προέκυψε από ανάγκες που εντοπίστηκαν κατά τον αυτοστοχασμό, καθώς και από την παρατήρηση θετικών αποτελεσμάτων της τεχνικής σε άλλο τμήμα του σχολείου. Η συνεργασία με έμπειρη συνάδελφο, η οποία είχε ήδη εντάξει την τεχνική στην καθημερινή πρακτική της, αποτέλεσε βασικό μοχλό υποστήριξης και επαγγελματικής μάθησης. Η διαδικασία περιλάμβανε σύναψη πρωτοκόλλου, κοινό σχεδιασμό μαθημάτων, δημιουργία εργαλείου παρατήρησης (κλείδα), υλοποίηση δράσεων και αναλυτική μεταδιδασκτική αποτίμηση. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, καλλιεργήθηκε κλίμα εμπιστοσύνης, αναπτύχθηκαν δεξιότητες παρατήρησης και ανατροφοδότησης, ενώ ενισχύθηκε η δυνατότητα εφαρμογής σύγχρονων παιδαγωγικών προσεγγίσεων σε ένα πλαίσιο συνεργασίας και αλληλεπίδρασης.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης - Ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Ως νηπιαγωγός διαθέτω σημαντικά δυνατά σημεία που ενισχύουν την αποτελεσματικότητα του παιδαγωγικού μου έργου. Εφαρμόζω συστηματικά ανοιχτού τύπου δραστηριότητες, καλλιεργώντας την αυτενέργεια και τη δημιουργικότητα των παιδιών. Υιοθετώ διαφοροποιημένη παιδαγωγική προσέγγιση, προσαρμόζοντας τις μεθόδους μου στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα κάθε παιδιού. Ενσωματώνω Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), ενισχύοντας τη μάθηση μέσα από διαδραστικά εργαλεία. Δίνω έμφαση στη διερευνητική μάθηση, ενθαρρύνοντας τα παιδιά να ανακαλύπτουν τη γνώση με ενεργό

τρόπο. Επιπλέον, είμαι οργανωτική και ευέλικτη, κάτι που με βοηθά να ανταποκρίνομαι στις προκλήσεις της καθημερινής σχολικής πραγματικότητας.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Μία από τις κύριες αδυναμίες μου είναι η συναισθηματική εμπλοκή που βιώνω κατά την αλληλεπίδραση με τα παιδιά, η οποία με δυσκολεύει να εφαρμόσω τεχνικές όπως το θεατρικό παιχνίδι ή η χρήση της κούκλας persona, παρότι αναγνωρίζω την παιδαγωγική τους αξία. Η έκθεση που απαιτούν αυτές οι μέθοδοι με κάνει να νιώθω ευάλωτη και λιγότερο αποτελεσματική. Επιπλέον, δυσκολεύομαι να διατηρώ σταθερές ρουτίνες στην τάξη, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά τη ροή και την οργάνωση της καθημερινότητας, μειώνοντας τη συνέπεια και το αίσθημα ασφάλειας που χρειάζονται τα παιδιά.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Μια σημαντική ευκαιρία αποτελεί η παρουσία συναδέλφου νηπιαγωγού σε άλλο τμήμα του νηπιαγωγείου, η οποία εφαρμόζει με επιτυχία την τεχνική της κούκλας persona, με θετική ανταπόκριση από τα παιδιά. Η παρατήρηση της πρακτικής της και η πιθανή συνεργασία μας μπορούν να με βοηθήσουν να ξεπεράσω τις δυσκολίες μου και να ενισχύσω το παιδαγωγικό μου ρεπερτόριο. Παράλληλα, το γενικότερο πλαίσιο του σχολείου είναι υποστηρικτικό και ενθαρρύνει την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών προσεγγίσεων. Η συμμετοχή μου στο πρόγραμμα ΟΚΜ αποτελεί επίσης ευκαιρία για πειραματισμό και εξάσκηση σε νέες τεχνικές, όπως η κούκλα persona.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Μία βασική δυσκολία που αντιμετωπίζω είναι το έντονο αίσθημα ντροπής και η αμηχανία που νιώθω όταν χρειάζεται να εκτεθώ μέσα από θεατρικές ή προσωποποιημένες πρακτικές, κάτι που με εμποδίζει να αξιοποιήσω με άνεση εργαλεία όπως το θεατρικό παιχνίδι ή την κούκλα persona. Επιπλέον, στην τάξη υπάρχουν παιδιά ιδιαίτερα εσωστρεφή και ντροπαλά, γεγονός που με προβληματίζει σχετικά με το κατά πόσο θα ανταποκριθούν ή θα ανοιχτούν σε τέτοιου είδους δραστηριότητες. Παράλληλα, με απασχολεί η πιθανότητα τα παιδιά να μην εμπλακούν ουσιαστικά, αποδομώντας τη ρεαλιστικότητα της κατάστασης και αντιμετωπίζοντας την κούκλα ως απλό παιχνίδι.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία με βοήθησε να αναγνωρίσω τόσο τις προσωπικές μου δυσκολίες όσο και τις ευκαιρίες εξέλιξης. Η ντροπή και η δυσκολία μου στην έκθεση με προβληματίσαν σχετικά με την υλοποίηση τεχνικών όπως η κούκλα persona, ωστόσο η παρατήρηση συναδέλφου που την εφαρμόζει επιτυχώς, σε συνδυασμό με την υποστηρικτική κουλτούρα του σχολείου και τη συμμετοχή μου στο πρόγραμμα ΟΚΜ,

ενίσχυσαν την αυτοπεποίθησή μου. Ο μαθησιακός περίπατος και η ανταλλαγή εμπειριών με συναδέλφους ανέδειξαν τη σημασία της συνεργασίας, συμβάλλοντας στην απόφαση να επιλέξουμε θεματικό αντικείμενο που ενσωματώνει σύγχρονες παιδαγωγικές πρακτικές και υποστηρίζει την εξερεύνηση νέων μεθόδων.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική οργανώθηκε με σκοπό την υποστήριξη της εφαρμογής της τεχνικής εμπύχωσης της κούκλας persona. Η επιλογή της συναδέλφου στηρίχθηκε στην εμπειρία της στη χρήση της τεχνικής και στην εμπιστοσύνη που είχε αναπτυχθεί μεταξύ μας. Η συνεργασία βασίστηκε στην ανταλλαγή εμπειρίας και τεχνογνωσίας. Η διαδικασία περιλάμβανε συνάντηση γνωριμίας (17/2/25), σχεδιασμό μαθήματος με ένταξη της κούκλας και παράλληλο αναστοχασμό, και δημιουργία κλείδας παρατήρησης (24/2/25) για την καταγραφή της παιδαγωγικής αποτελεσματικότητας. Πραγματοποιήθηκαν δύο δράσεις: το μάθημα γνωριμίας (26/2/25) και η παρατήρηση (5/3/25), ενώ στην τελική μεταδιδασκτική συνάντηση (7/3/25) έγινε αναλυτική συζήτηση και αξιολόγηση βάσει της κλείδας. Παρά τις αρχικές δυσκολίες, η συνεργασία υπήρξε ουσιαστική και ενδυναμωτική, αναδεικνύοντας τη σημασία του διαμοιρασμού παιδαγωγικών πρακτικών και την αξία της ενσυναίσθησης στη συνεργασία των εκπαιδευτικών.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Κλείδα Παρατήρησης για την Τεχνική της Κούκλας Persona στο Νηπιαγωγείο

1. Δομή και Ροή της Δραστηριότητας

Κριτήριο	Παρατηρήθηκε Παρατηρήσεις				
Η νηπιαγωγός παρουσίασε με σαφήνεια την κούκλα persona (όνομα, χαρακτήρας, ιστορία)	1	2	3	4	5
Η μετάβαση από τον πραγματικό κόσμο στον κόσμο της κούκλας έγινε ομαλά και χωρίς σύγχυση για τα παιδιά	1	2	3	4	5
Υπήρχε σαφής στόχος και δομή στη δραστηριότητα	1	2	3	4	5

2. Αντίδραση των Παιδιών στην Κούκλα Persona

Κριτήριο	Παρατηρήθηκε Παρατηρήσεις				
Τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά στη συζήτηση με την κούκλα χωρίς να επικεντρώνονται στο ότι είναι κούκλα	1	2	3	4	5
Τα παιδιά έδειξαν να πιστεύουν στη ρεαλιστικότητα της δράσης και δεν αποσπάστηκαν από την τεχνική	1	2	3	4	5
Τα παιδιά εξέφρασαν συναισθήματα και απόψεις προς την κούκλα σαν να είναι πραγματικό πρόσωπο	1	2	3	4	5

3. Ψυχολογική Ενδυνάμωση Παιδιών που Συνήθως Είναι «Κλειστά»					
Κριτήριο	Παρατηρήθηκε Παρατηρήσεις				
Παιδιά που συνήθως δεν εκφράζονται άρχισαν να συμμετέχουν περισσότερο	1	2	3	4	5
Υπήρξαν ενδείξεις συναισθηματικής ασφάλειας (π.χ., αυθόρμητη έκφραση, χαμόγελο, βλεμματική επαφή)	1	2	3	4	5
Τα παιδιά έδειξαν ενδιαφέρον και εμπιστοσύνη προς την κούκλα	1	2	3	4	5
4. Ανάπτυξη Κοινωνικών και Συναισθηματικών Δεξιοτήτων					
Κριτήριο	Παρατηρήθηκε Παρατηρήσεις				
Τα παιδιά εξέφρασαν συναισθήματα προς την κούκλα (π.χ. χαρά, ενσυναίσθηση, συμπόνια)	1	2	3	4	5
Τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά στον διάλογο με την κούκλα και μεταξύ τους	1	2	3	4	5
5. Ενίσχυση της Γλωσσικής Ανάπτυξης					
Κριτήριο	Παρατηρήθηκε Παρατηρήσεις				
Τα παιδιά μίλησαν στην κούκλα με σαφήνεια και εκφραστικότητα	1	2	3	4	5
Χρησιμοποίησαν νέο λεξιλόγιο ή εκφράσεις που προέκυψαν από τη δραστηριότητα	1	2	3	4	5
Ανέπτυξαν μια ιστορία, περιέγραψαν καταστάσεις ή απάντησαν με πληρότητα στις ερωτήσεις της κούκλας	1	2	3	4	5
6. Καλλιέργεια Κριτικής και Δημιουργικής Σκέψης					
Κριτήριο	Παρατηρήθηκε Παρατηρήσεις				
Τα παιδιά πρότειναν λύσεις ή έκαναν ερωτήσεις που δείχνουν προβληματισμό	1	2	3	4	5
Συμμετείχαν δημιουργικά στη διαμόρφωση της συζήτησης	1	2	3	4	5
Εμφάνισαν φαντασία και αυθορμητισμό στη διάδραση με την κούκλα	1	2	3	4	5
7. Σύνδεση με το Αναλυτικό Πρόγραμμα και Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις					
Κριτήριο	Παρατηρήθηκε Παρατηρήσεις				
Η κούκλα χρησιμοποιήθηκε για να εισάγει ή να ενισχύσει συγκεκριμένο μαθησιακό περιεχόμενο	1	2	3	4	5
Η δραστηριότητα συνδυάστηκε με άλλες εκπαιδευτικές πρακτικές (π.χ., παιχνίδι ρόλων, καλλιτεχνική δημιουργία)	1	2	3	4	5
Τα παιδιά έδειξαν κατανόηση των εννοιών που παρουσιάστηκαν μέσω της κούκλας	1	2	3	4	5
8. Ανάπτυξη Αυτονομίας και Αυτοπεποίθησης					
Κριτήριο	Παρατηρήθηκε Παρατηρήσεις				
Παιδιά που συνήθως είναι πιο «κλειστά» συμμετείχαν πιο ενεργά	1	2	3	4	5
Τα παιδιά ανέλαβαν πρωτοβουλίες κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας	1	2	3	4	5
Έδειξαν αυτοπεποίθηση στην επικοινωνία με την κούκλα και τους συμμαθητές τους	1	2	3	4	5
9. Ρόλος και Δεξιότητες της Νηπιαγωγού					
Κριτήριο	Παρατηρήθηκε Παρατηρήσεις				
Η νηπιαγωγός διατήρησε την αληθοφάνεια του ρόλου της κούκλας και την αλληλεπίδραση μαζί της	1	2	3	4	5
Παρότρυνε και ενίσχυσε τη συμμετοχή όλων των παιδιών	1	2	3	4	5
Διαχειρίστηκε πιθανές δυσκολίες (π.χ., αμηχανία, αμφισβήτηση από τα παιδιά) με ευελιξία	1	2	3	4	5
Η νηπιαγωγός διατήρησε σταθερό τον ρόλο και τη φωνή της κούκλας	1	2	3	4	5

Αντιμετώπισε με κατάλληλο τρόπο πιθανές απορίες ή δυσπιστία των παιδιών σχετικά με την κούκλα	1	2	3	4	5
Χρησιμοποίησε ενθαρρυντικές ερωτήσεις και εκφράσεις για να διατηρήσει τη ροή της δραστηριότητας	1	2	3	4	5
Δημιούργησε ένα κλίμα αποδοχής και ασφάλειας	1	2	3	4	5

10. Συνολική Αξιολόγηση και Προτάσεις

- Τι λειτούργησε ιδιαίτερα καλά στην εφαρμογή της τεχνικής;
- Υπήρχαν προκλήσεις ή σημεία προς βελτίωση;
- Προτάσεις για τη βελτίωση ή τη διαφοροποίηση της δραστηριότητας:

Η επιλογή της κλείδας παρατήρησης βασίστηκε στην ανάγκη για μια συστηματική και πολυδιάστατη αποτύπωση της αποτελεσματικότητας της τεχνικής της κούκλας persona στο πλαίσιο της προσχολικής εκπαίδευσης. Η δομή της οργανώθηκε γύρω από βασικούς παιδαγωγικούς άξονες: την ανταπόκριση των παιδιών, την ενδυνάμωση των πιο εσωστρεφών μαθητών, την ανάπτυξη γλωσσικών, κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων, καθώς και τον ρόλο της νηπιαγωγού. Η χρήση αριθμητικής κλίμακας 1–5 επιτρέπει την αποτίμηση βαθμών επιτυχίας σε επιμέρους κριτήρια, ενώ οι στήλες παρατηρήσεων διευκολύνουν την ποιοτική ερμηνεία της κάθε περίπτωσης. Η κλείδα σχεδιάστηκε σε συνδυασμό με τους μαθησιακούς στόχους της δραστηριότητας και λειτουργεί ως εργαλείο αναστοχασμού, ανάδειξης καλών πρακτικών και επισήμανσης πεδίων προς βελτίωση.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

1. Σύναψη Πρωτοκόλλου Συνεργασίας

Η διαδικασία ξεκίνησε με την σύναψη πρωτοκόλλου συνεργασίας, που διασφάλισε τη θετική και ανοιχτή επικοινωνία μεταξύ των νηπιαγωγών. Η παρατηρούμενη νηπιαγωγός, κατά την πρώτη αυτή φάση, εξέφρασε με ειλικρίνεια τις ανησυχίες και τις αδυναμίες της, κυρίως σχετικά με τη χρήση της τεχνικής της persona doll και του θεατρικού παιχνιδιού στην τάξη. Μέσω της αυτοπαρατήρησης, αναγνώρισε ότι η έλλειψη εμπιστοσύνης στη συγκεκριμένη μέθοδο και οι φοβίες για την επιτυχία της δραστηριότητας εντός της τάξης την είχαν περιορίσει από την εφαρμογή της μεθόδου αυτής. Αυτή η πρώτη φάση βοήθησε να κατανοήσει τις προκλήσεις της και να θέσει στόχους για βελτίωση, με την υποστήριξη της συναδέλφου της.

2. Σχεδιασμός μαθήματος γνωριμίας και υπό παρατήρηση δράσης

Η επόμενη φάση της συνεργασίας περιλάμβανε το σχεδιασμό ενός μαθήματος γνωριμίας, το οποίο είχε στόχο να εισάγει τη νηπιαγωγό που θα γινόταν παρατηρητής στη συγκεκριμένη τάξη, αλλά και τον σχεδιασμό της υπό παρατήρηση δράσης. Η κούκλα persona θα έμπαινε στην τάξη και θα ζητούσε τη βοήθεια για το επί διεξαγωγή εργαστήριο δεξιοτήτων. Ο κοινός σχεδιασμός βοήθησε να διαμορφωθούν σαφείς παιδαγωγικοί στόχοι, οι οποίοι καθόρισαν τη βάση της εκπαιδευτικής παρέμβασης και βοήθησαν τις νηπιαγωγούς να διασφαλίσουν ότι η τεχνική θα είχε τον επιθυμητό αντίκτυπο.

3. Δημιουργία Κλείδας Παρατήρησης

Η συνεργασία μας συνεχίστηκε με τη δημιουργία κλείδας παρατήρησης, η οποία λειτούργησε ως εργαλείο για την καταγραφή της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της αξιολόγησης της εφαρμογής της τεχνικής της κούκλας persona. Αυτό το στάδιο εξασφάλισε ότι η παρατηρητική διαδικασία θα ήταν συστηματική και οργανωμένη, παρέχοντας συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης και προσανατολισμούς για την παρατηρούμενη νηπιαγωγό.

4. Πραγματοποίηση του Μαθήματος Γνωριμίας και της Παρατήρησης

Το μάθημα γνωριμίας συνέβαλε στην καλλιέργεια εμπιστοσύνης και στη δημιουργία ενός θετικού κλίματος μεταξύ των συναδέλφων, καθώς επίσης και στο να εξασφαλιστεί η άνεση και η ομαλή ενσωμάτωση της εκπαιδευτικού στο τμήμα.

Η υπό παρατήρηση δράση επέτρεψε στη νηπιαγωγό να εφαρμόσει τη μέθοδο της κούκλας persona στην τάξη και να παρακολουθήσει τη δυναμική των παιδιών και τη συμμετοχή τους. Η συμμετοχή των παιδιών και η εκπαιδευτική αλληλεπίδραση μέσα από την τεχνική βοήθησαν τη νηπιαγωγό να δει πρακτικά την αποτελεσματικότητα αυτής της μεθόδου, ενώ η συναδέλφισσα νηπιαγωγός είχε την ευκαιρία να παρατηρήσει και να καταγράψει σημεία προς βελτίωση.

5. Μεταδιδασκτική Συνάντηση και Ανταλλαγή Απόψεων

Η τελευταία φάση της διαδικασίας περιλάμβανε τη μεταδιδασκτική συνάντηση, όπου οι δύο νηπιαγωγοί αντάλλαξαν τις εντυπώσεις και τα σχόλιά τους για τη δράση. Η συζήτηση αυτή προσέφερε πολύτιμο χώρο για να εντοπιστούν τα δυνατά σημεία, αλλά και οι τομείς που χρήζουν βελτίωσης, όπως η καλύτερη διαχείριση του ρόλου της κούκλας και η ενίσχυση της συμμετοχής των παιδιών. Η μεταδιδασκτική συνάντηση αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα για την αντικειμενική αυτοαξιολόγηση και την ενίσχυση της επαγγελματικής ανάπτυξης της παρατηρούμενης νηπιαγωγού.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (περίπου 200 λέξεις)

Η διαδικασία παρατήρησης στο πλαίσιο της αξιολόγησης ομοτέχνων υπήρξε ένα ευεργετικό εργαλείο εξέλιξης για τις νηπιαγωγούς. Ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η αποτίμηση της δραστηριότητας ενίσχυσαν την αυτοπεποίθηση και τη συνεργατικότητα των δύο εκπαιδευτικών, ενώ η διαδικασία αξιολόγησης και ανταλλαγής απόψεων προώθησε την επαγγελματική μάθηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Η διαδικασία αυτή έδειξε πως η συνεργασία και η ανοιχτή ανταλλαγή απόψεων μεταξύ συναδέλφων μπορεί να αποτελέσει βασικό εργαλείο για την εξέλιξη και τη συνεχιζόμενη βελτίωση στην εκπαιδευτική πράξη.

3ο Πειραματικό Νηπιαγωγείο Χίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Φυσικές Επιστήμες, Θετικές Επιστήμες, Δημιουργία και Έκφραση

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 3, Ειδικότητα: ΠΕ60, Σχέση εργασίας: 1^η Μόνιμη, 2^η Αναπληρώτρια και 3^η Μόνιμη

Έτη υπηρεσίας : 1^η 15 έτη, 2^η 5 έτη, 3^η 22 έτη

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής επικεντρώνεται στη δημιουργία και λειτουργία κοινοτήτων μάθησης, όπου οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται ενεργά για τη βελτίωση της διδακτικής τους πράξης.

Πυρήνας της πρακτικής είναι η αξιολόγηση ομοτέχνων. Αυτή περιλαμβάνει την αμοιβαία παρατήρηση της διδασκαλίας στην τάξη, χρησιμοποιώντας κοινά, συμφωνημένα πλαίσια και εργαλεία. Η παρατήρηση δεν έχει χαρακτήρα ελέγχου, αλλά κριτικής ανατροφοδότησης, με στόχο τον εποικοδομητικό διάλογο. Το περιεχόμενο περιλαμβάνει επίσης προγραμματισμένες συναντήσεις αναστοχασμού και ανατροφοδότησης, στις οποίες οι εκπαιδευτικοί συζητούν τις παρατηρήσεις τους, ανταλλάσσουν ιδέες, αναλύουν τις διδακτικές στρατηγικές και επιλύουν κοινά προβλήματα. Μέσα από αυτές τις συζητήσεις, οι εκπαιδευτικοί μοιράζονται καλές πρακτικές, παράγουν και αξιοποιούν από κοινού εκπαιδευτικό υλικό, και αναπτύσσουν μια κοινή παιδαγωγική γλώσσα και φιλοσοφία.

Επιπλέον, η συνεργατική πρακτική ενθαρρύνει την αλλαγή ρόλων (από διδάσκων σε παρατηρητή και αντίστροφα), ενισχύοντας την ενσυναίσθηση και την πληρέστερη κατανόηση των παιδαγωγικών προκλήσεων. Συνολικά, το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής οικοδομεί ένα περιβάλλον αμοιβαίας εμπιστοσύνης και διαρκούς επαγγελματικής μάθησης, μετασχηματίζοντας το σχολείο σε μια δυναμική κοινότητα.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Τα δυνατά σημεία των εκπαιδευτικών είναι πολλά και συνεκτικά. Η δημιουργικότητά, σε συνδυασμό με την υπομονή και την ικανότητα προσαρμογής της διδασκαλίας στις εξατομικευμένες ανάγκες των νηπίων, αποτελούν τον πυρήνα της αποτελεσματικότητάς τους. Αυτές οι ιδιότητες επιτρέπουν να διαμορφώνει ένα θετικό, ζεστό και ασφαλές

μαθησιακό περιβάλλον, όπου κάθε παιδί αισθάνεται αποδεκτό και ενθαρρύνεται να μάθει μέσα από το παιχνίδι και την αλληλεπίδραση. Η ενσυναίσθηση και η κατανόηση που επιδεικνύουν ενισχύουν περαιτέρω την αποδοχή αυτή. Οι εκπαιδευτικοί ξεχωρίζουν για την ποικιλία των διδακτικών μεθόδων που χρησιμοποιούν, ενισχύοντας την ενεργό συμμετοχή των παιδιών και βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα του έργου τους. Επιπλέον, οι άριστες επικοινωνιακές και οργανωτικές δεξιότητες, η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα, μαζί με την ικανότητα διαχείρισης συγκρούσεων, συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία της τάξης και στην αρμονική συνεργασία με τους συναδέλφους. Η αγάπη για τα παιδιά και το πάθος για τη διδασκαλία, σε συνδυασμό με την θετική διάθεση και ενθάρρυνση, αλλά και την συνεχή επιμόρφωση και ανάπτυξη, όχι μόνο ενισχύουν την επαγγελματική εξέλιξη, αλλά αναβαθμίζουν καθοριστικά την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Μία από τις κύριες αδυναμίες που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί εντοπίζεται στη δυσκολία εφαρμογής της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου σε τάξεις με μεγάλο αριθμό παιδιών. Σε τέτοιες συνθήκες, η αποτελεσματική διαχείριση της ομάδας και η εξατομίκευση της διδασκαλίας καθίστανται ιδιαίτερα απαιτητικές. Αυτό περιορίζει τη δυνατότητα πλήρους ανταπόκρισης στις ανάγκες όλων των μαθητών και την ενίσχυση της αλληλεπίδρασης και της ενεργούς συμμετοχής σε μικρές ομάδες, μειώνοντας ενδεχομένως την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.

Επιπρόσθετα, ο περιορισμένος διαθέσιμος χρόνος για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση καινοτόμων διδακτικών στρατηγικών δυσχεραίνει τη συνεχή βελτίωση της διδακτικής πρακτικής.

Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν αυτές τις προκλήσεις και επιδιώκουν ενεργά τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους. Στοιχεύουν στην αναβάθμιση των ψηφιακών τους δεξιοτήτων για να ενισχύσει την ποιότητα του εκπαιδευτικού τους έργου, καθώς και στη βελτίωση της διδακτικής προσέγγισης με STEAM δραστηριότητες. Για τον σκοπό αυτό, σχεδιάζουν να συνεργαστούν με συναδέλφους που διαθέτουν μεγαλύτερη εξοικείωση στον τομέα αυτό. Τελικός στόχος είναι η ενσωμάτωση περισσότερων καινοτόμων προσεγγίσεων στην εκπαιδευτική διαδικασία, μέσα από συνεχή επιμόρφωση και αναστοχαστική πρακτική, μετατρέποντας έτσι τις αδυναμίες σε ευκαιρίες ανάπτυξης.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Οι εκπαιδευτικοί διαθέτουν σημαντικές ευκαιρίες για να αναβαθμίσουν το έργο τους και να επιτύχουν τους στόχους τους. Η συνεργασία με πιο έμπειρους συναδέλφους προσφέρει ένα πολύτιμο πεδίο παρατήρησης και ανταλλαγής καλών πρακτικών στην εφαρμογή της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου, συμβάλλοντας στον συλλογικό αναστοχασμό και τον εμπλουτισμό των διδακτικών προσεγγίσεων. Η συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα για την προσέγγιση STEAM (Επιστήμη, Τεχνολογία, Μηχανική, Τέχνες, Μαθηματικά) και η ενεργή επικοινωνία με την εκπαιδευτική κοινότητα μπορούν να ενισχύσουν τις γνώσεις και την αυτοπεποίθησή, ειδικά στις ψηφιακές δεξιότητες. Επιπλέον, η συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα που ενισχύουν τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και η παρακολούθηση μεταπτυχιακού προγράμματος με συναφές αντικείμενο, της παρέχουν τα εφόδια για μια ολοκληρωμένη και ποιοτική εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων, επιλύοντας τις προκλήσεις της διαχείρισης μεγάλων τάξεων και βελτιώνοντας την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Οι Δυσκολίες/Απειλές που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί, επηρεάζοντας αρνητικά το έργο τους, είναι πολλαπλές. Ένας βασικός παράγοντας είναι ο ελλιπής τεχνολογικός εξοπλισμός, ο οποίος δεν επαρκεί πάντα για να υποστηρίξει το σύγχρονο εκπαιδευτικό έργο. Αυτό συνδέεται με την αίσθηση περιορισμένου χρόνου για την εφαρμογή όλων των επιθυμητών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, δυσχεραίνοντας την εξατομικευμένη προσέγγιση και την αποτελεσματική εφαρμογή της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου, ειδικά σε μεγάλες τάξεις.

Επιπλέον, η συναισθηματική κόπωση από τον υπερβολικό φόρτο εργασίας, σε συνδυασμό με την ύπαρξη μαθητών με ιδιαίτερες ανάγκες ή συμπεριφορές, επηρεάζει τη συνοχή της ομάδας και αυξάνει τις απαιτήσεις στη διαχείριση της τάξης. Η διαχείριση όλων αυτών των παραγόντων απαιτεί αυξημένο σχεδιασμό, υπομονή και ενέργεια, μειώνοντας την αποδοτικότητα της διδασκαλίας και δυσκολεύοντας την επίτευξη των στόχων της.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός στα SWOT δεδομένα ανέδειξε την ανάγκη για ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και βελτίωση της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου σε μεγάλες τάξεις. Ο μαθησιακός περίπατος και η εντατική επικοινωνία με τους συναδέλφους λειτούργησαν ως καταλύτης. Μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών και της παρατήρησης, εντοπίστηκε το ιδανικό πεδίο των Θετικών και Φυσικών Επιστημών για πειραματισμό και την ενθάρρυνση της Δημιουργίας και Έκφρασης. Αυτή η συλλογική διαδικασία όχι μόνο οδήγησε στην επιλογή του πολυδιάστατου αυτού θεματικού αντικειμένου, αλλά και διαμόρφωσε την υλοποίηση της συνεργατικής μας πρακτικής, προσφέροντας πρακτικές λύσεις στις αρχικές αδυναμίες και αξιοποιώντας τις διαθέσιμες ευκαιρίες για μια πιο ολοκληρωμένη και σύγχρονη εκπαιδευτική προσέγγιση.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική μας πρακτική, με επίκεντρο "Το Παιδί, τις Θετικές και Φυσικές Επιστήμες, και τη Δημιουργία και Έκφραση", σχεδιάστηκε με σκοπό τον διαμοιρασμό τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού. Η επιλογή των συναδέλφων βασίστηκε στην εμπειρία τους σε STEAM/ψηφιακές προσεγγίσεις και την εξοικείωσή τους με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο, αλλά και σε γνώσεις ειδικής αγωγής, ώστε να καλύψουμε πλήρως τις ανάγκες του αντικειμένου. Αξιοποιήθηκε εκτενής βιβλιογραφία για παιδαγωγικές προσεγγίσεις στην

προσχολική ηλικία και τη διδασκαλία των επιστημών, καθώς και τεχνικές δημιουργικής έκφρασης (100 απλές δραστηριότητες STEAM για μικρούς επιστήμονες και καλλιτέχνες, εκδ. μεταίχμιο, Ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις για τις φυσικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση εκδ. Πατάκη, Ο κόσμος της Επιστήμης, Πρώτες γνώσεις για την Βιολογία, τη Χημεία, τη Φυσική εκδ. Παρισιανού, Κουκλοθέατρο, Τέχνη και τεχνική, έμπνευση και δημιουργία, εκδ. Πατάκη) Ως εργαλείο παρατήρησης χρησιμοποιήθηκε κλείδα από το υλικό του ερευνητικού προγράμματος και η συνεργασία μας βασίστηκε σε τακτικές συναντήσεις, κοινό σχεδιασμό δραστηριοτήτων και συνεχή ανατροφοδότηση. Ωστόσο, παρατηρήθηκαν δυσκολίες που σχετίζονται κυρίως με τον περιορισμένο διαθέσιμο χρόνο για αναλυτικό σχεδιασμό και την εις βάθος αξιολόγηση. Επίσης, η αρχική πρόκληση αφορούσε την αρμονική ενσωμάτωση όλων των θεματικών (Θετικές/Φυσικές Επιστήμες, Δημιουργία/Έκφραση) και τη διαχείριση των δυναμικών των ομάδων, ζητήματα που προσπαθήσαμε να επιλύσουμε μέσω συνεχούς προσαρμογής και αλληλεπίδρασης.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Για την παρατήρηση και αξιολόγηση των διδακτικών πρακτικών, ιδίως κατά την εφαρμογή της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου, χρησιμοποιήθηκαν κλείδες παρατήρησης, όπως αυτές περιγράφονται σε σχετικό εκπαιδευτικό τόμο (τόμος 2, 43-47), καθώς και observation list (εκπαιδευτικό υλικό, σ. 59). Η επιλογή αυτών των εργαλείων βασίστηκε στο σκεπτικό ότι η δομή και τα χαρακτηριστικά τους προσέφεραν μια ολοκληρωμένη και ταυτόχρονα ευέλικτη προσέγγιση στην αξιολόγηση, ευθυγραμμισμένη με σύγχρονες παιδαγωγικές θεωρίες.

Το πρώτο εργαλείο επιλέχθηκε επειδή:

1. Προάγει την Ολιστική Προσέγγιση της Διδασκαλίας: Καλύπτει ένα ευρύ φάσμα πτυχών πέρα από την απλή μεταφορά γνώσεων. Διερευνά τους στόχους διδασκαλίας (αν επικεντρώνονται σε δεξιότητες, έκφραση, κριτική σκέψη), τις διδακτικές δραστηριότητες (αν προάγουν διερεύνηση, διάλογο, συνεργασία), το είδος των ερωτήσεων που θέτει ο εκπαιδευτικός (κριτική σκέψη, προσωπική έκφραση), την αξιοποίηση μέσων διδασκαλίας (ως εργαλείο επεξεργασίας και κέντρισης ενδιαφέροντος), το εκπαιδευτικό κλίμα και την επικοινωνία (ζεστασιά, αυθεντικότητα, συνεργατική σχέση) και το επίπεδο συμμετοχής των μαθητών (ελεύθερη έκφραση, κριτικός διάλογος).
2. Χρησιμοποιεί Κλίμακα Likert: Η πενταβάθμια κλίμακα Likert (1=διαφωνώ απόλυτα, 5=συμφωνώ απόλυτα) επιτρέπει την ποσοτική αξιολόγηση και τη διαβαθμισμένη εκτίμηση, διευκολύνοντας τη σύγκριση και την αναγνώριση τάσεων με ευκολία χρήσης.
3. Περιλαμβάνει Ποιοτικά Σχόλια και Παραδείγματα: Η πρόβλεψη χώρου για «Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν» και οι ανοιχτές ερωτήσεις στο τέλος προσφέρουν αιτιολόγηση των αξιολογήσεων, εξασφαλίζοντας εποικοδομητική ανατροφοδότηση και εντοπισμό δυνατών σημείων/προβλημάτων, προωθώντας τον αναστοχασμό.
4. Είναι Ευέλικτο και Προσαρμόσιμο: Ο σχεδιασμός του είναι αρκετά γενικός ώστε να εφαρμόζεται σε διαφορετικά μαθήματα και τάξεις, ενώ παράλληλα είναι αρκετά συγκεκριμένος για ουσιαστικά στοιχεία.
5. Έχει Αναστοχαστικό Χαρακτήρα: Λειτουργεί όχι μόνο ως μέσο αξιολόγησης, αλλά και ως εργαλείο για κριτικό αναστοχασμό τόσο για τον παρατηρητή όσο και για τον παρατηρούμενο εκπαιδευτικό, ενθαρρύνοντας τη συνεχή βελτίωση.

Το δεύτερο εργαλείο σχεδιάστηκε ειδικά για να αξιολογήσει τις διδακτικές πρακτικές της συναδέλφου κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου στην τάξη. Η κλείδα περιελάμβανε συγκεκριμένα κριτήρια, όπως η διαχείριση της τάξης, η

αλληλεπίδραση με τα παιδιά, η οργάνωση και ροή των δραστηριοτήτων, καθώς και η αποτελεσματικότητα της συνεργασίας μεταξύ των νηπίων. Η επιλογή και διαμόρφωση του εργαλείου βασίστηκε στην ανάγκη για συστηματική, αντικειμενική και δομημένη καταγραφή της διδακτικής διαδικασίας, προκειμένου να εντοπιστούν σημεία προς βελτίωση και να ενισχυθεί ο κριτικός αναστοχασμός της εκπαιδευτικού. Η χρήση αυτού του εργαλείου διευκόλυνε τη στοχευμένη παρατήρηση, την ουσιαστική ανατροφοδότηση και τη γόνιμη ανταλλαγή απόψεων, συμβάλλοντας ενεργά στην επαγγελματική εξέλιξη και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα εργαλεία χρησιμοποιήθηκαν αυτούσια, χωρίς περαιτέρω διαμόρφωση από την πλευρά μας. Η επιλογή τους βασίστηκε στην ανάγκη για συστηματική, αντικειμενική και δομημένη καταγραφή της διδακτικής διαδικασίας, με στόχο τον εντοπισμό σημείων προς βελτίωση και την ενίσχυση του κριτικού αναστοχασμού της εκπαιδευτικού. Η χρήση τους διευκόλυνε τη στοχευμένη παρατήρηση, την ουσιαστική ανατροφοδότηση και τη γόνιμη ανταλλαγή απόψεων, συμβάλλοντας ενεργά στην επαγγελματική εξέλιξη και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η στοχοθεσία αναπτύχθηκε συλλογικά και ως στόχος τέθηκε η καλλιέργεια της επιστημονικής σκέψης, του πειραματισμού και της διερευνητικής διάθεσης, καθώς και η ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων και κριτικής σκέψης. Ο σχεδιασμός περιέλαβε τη χρήση καθημερινών υλικών, καθιστώντας τις επιστημονικές έννοιες προσιτές και ενδιαφέρουσες, αξιοποιώντας παράλληλα αποτελέσματα προηγούμενων συνεργατικών συζητήσεων. Η εφαρμογή των πειραμάτων και διερευνητικών δραστηριοτήτων έγινε με ενθουσιασμό και αποτελεσματικότητα. Η συνεχής επικοινωνία επέτρεψε την άμεση ανταλλαγή εμπειριών και την προσαρμογή των δραστηριοτήτων βάσει των αντιδράσεων των μαθητών. Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του σχεδιασμού φάνηκε στην ομαλή ροή των μαθημάτων και την ενεργό εμπλοκή των μαθητών σε διαδικασίες που προώθησαν την επιστημονική τους κατανόηση ανέδειξε τόσο τα δυνατά σημεία όσο και τους τομείς βελτίωσης. Η αξιολόγηση της συνεργατικής πρακτικής και των αποτελεσμάτων της θεματικής ήταν πολύπλευρη. Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις ανατροφοδότησης, όπου οι εκπαιδευτικοί αντάλλασσαν παρατηρήσεις για την εμπλοκή και την κατανόηση των μαθητών.

Η συνεργασία μας ήταν υποδειγματική, ειδικά στον σχεδιασμό και την ανταλλαγή ιδεών. Η αξιολόγηση ομοτέχνων, μέσω κοινών συζητήσεων και ανατροφοδότησης, ανέδειξε την ανάγκη για περισσότερο κοινό χρόνο αναστοχασμού στα αποτελέσματα, πέρα από τον φόρτο εργασίας, για βαθύτερη κατανόηση και συνδιαμόρφωση της γνώσης.

Όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς τα αποτελέσματα του προγράμματος συμβάλλουν άμεσα στην ατομική τους επαγγελματική ανάπτυξη. Η ανατροφοδότηση που λαμβάνει από τους ομότεχνους, σε συνδυασμό με τον ενθάρρυνση του αναστοχασμού πάνω στην ίδια του τη διδασκαλία, του επιτρέπει να εντοπίσει αδυναμίες, να υιοθετήσει νέες, πιο αποτελεσματικές στρατηγικές και να βελτιώσει συνολικά την παιδαγωγική του προσέγγιση. Αυτή η διαδικασία ενισχύει την επαγγελματική του αυτοπεποίθηση, καθώς η αναγνώριση των δυνατών σημείων της διδασκαλίας του από συναδέλφους λειτουργεί ως ισχυρό

κίνητρο. Παράλληλα, οι εκπαιδευτικοί αναπτύσσουν και βελτιώνουν τις δεξιότητες αναστοχασμού, μια κρίσιμη ικανότητα για τη δια βίου μάθηση. Επιπρόσθετα, οι παρατηρήσεις, οι ανατροφοδοτήσεις και τα παραδείγματα καλών πρακτικών μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό μέρος ενός προσωπικού portfolio για τον εκπαιδευτικό, τεκμηριώνοντας με πρακτικό τρόπο την επαγγελματική του πορεία και εξέλιξη.

Αναφορικά με την σχολική μονάδα η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων οδηγεί στη δημιουργία μιας ισχυρής κοινότητας μάθησης. Το πρόγραμμα ενισχύει την κουλτούρα της συνεργασίας και της αμοιβαίας υποστήριξης εντός του σχολείου, μετατρέποντάς το σε έναν δυναμικό "Όργανισμό και Κοινότητα Μάθησης". Η συλλογή δεδομένων από τις παρατηρήσεις, που αναδεικνύουν κοινά προβληματικά σημεία ή ανάγκες, είναι εξαιρετικά χρήσιμη για τον σχεδιασμό στοχευμένων ενδοσχολικών επιμορφώσεων που ανταποκρίνονται άμεσα στις πραγματικές ανάγκες του εκπαιδευτικού προσωπικού. Παράλληλα, οι επιτυχημένες διδακτικές προσεγγίσεις που αναδεικνύονται μέσω της συνεργατικής πρακτικής μπορούν να αναδειχθούν και να διαδοθούν στο σύνολο του σχολείου, λειτουργώντας ως παραδείγματα καλών πρακτικών και πηγές έμπνευσης. Τα συμπεράσματα από τις συζητήσεις και τις παρατηρήσεις μπορούν επίσης να τροφοδοτήσουν τη βελτίωση πτυχών του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του σχολείου, όπως η διαχείριση της τάξης ή ο σχεδιασμός διδακτικών ενοτήτων.

Β. Αναφέρεται επίσης η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (περίπου 200 λέξεις)

Η κριτική ανατροφοδότηση που παρέχεται από τους ομότεχνους δεν είναι αξιολογική με την παραδοσιακή έννοια, αλλά υποστηρικτική και αναστοχαστική. Μας βοηθάει ως εκπαιδευτικούς να αποκτήσουμε βαθύτερη επίγνωση των διδακτικών μας στρατηγικών, να αναγνωρίσουμε δυνατά σημεία και να εντοπίσουμε περιοχές που επιδέχονται βελτίωση. Αυτή η διαδικασία τροφοδοτεί την επαγγελματική μάθηση, καθώς μαθαίνουμε ενεργά ο ένας από τον άλλον, ανταλλάσσοντας ιδέες, τεχνικές και λύσεις σε κοινές προκλήσεις.

Τελικά, η συνεργατική πρακτική λειτουργεί ως καταλύτης για την ολιστική επαγγελματική ανάπτυξη. Προωθεί την αυτοπεποίθηση, ενισχύει την ικανότητα για αναστοχασμό και ενθαρρύνει τον πειραματισμό με καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Δημιουργεί ένα υποστηρικτικό περιβάλλον όπου η μάθηση είναι μια συνεχής, συλλογική διαδικασία, μετασχηματίζοντας τους εκπαιδευτικούς σε ενεργούς συν-δημιουργούς της εκπαιδευτικής βελτίωσης.

24° Νηπιαγωγείο Αχαρνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: “Πώς να διαχειριστώ τους γονείς που παρεμβαίνουν στο έργο μου;”

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητα: ΠΕ60 - ΠΕ60ΕΑΕ, Σχέση εργασίας: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΕΣ

Έτη υπηρεσίας : 2

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική με θέμα «Πώς να διαχειριστώ τους γονείς που παρεμβαίνουν στο έργο μου;» επικεντρώθηκε στην αναζήτηση αποτελεσματικών τρόπων επικοινωνίας και οριοθέτησης με γονείς, ώστε να προστατευτεί το εκπαιδευτικό έργο και να ενισχυθεί η συνεργασία σχολείου – οικογένειας. Η πρακτική ξεκίνησε με την ανταλλαγή εμπειριών και προβληματισμών μεταξύ των συναδέλφων σχετικά με δυσκολίες που δημιουργεί η παρεμβατικότητα των γονέων στην τάξη. Συμφωνήθηκε η ανάγκη θέσπισης σαφών ορίων, αλλά και η διατήρηση ενός κλίματος σεβασμού και αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Στη συνέχεια, σχεδιάστηκε ένα πλαίσιο επικοινωνίας που περιλάμβανε συγκεκριμένες στρατηγικές για την αποφυγή άμεσων συγκρούσεων, την εμπλοκή της σχολικής διοίκησης όταν χρειάζεται, καθώς και την αξιοποίηση εργαλείων παρατήρησης και καταγραφής περιστατικών. Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής, οι εκπαιδευτικοί υποστήριξαν ο ένας τον άλλον, μοιράστηκαν τεχνικές και παρενέβησαν συλλογικά όταν προέκυπταν προβλήματα. Η συνεργασία αυτή βοήθησε στη βελτίωση της αλληλεπίδρασης με τους γονείς και ενίσχυσε την επαγγελματική αυτοπεποίθηση των εκπαιδευτικών, δημιουργώντας παράλληλα ένα πιο θετικό σχολικό περιβάλλον.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Διακρίνομαι για τον επικοινωνιακό και «ζεστό» χαρακτήρα μου, που δημιουργεί εύκολα κλίμα εμπιστοσύνης και άνεσης. Ο προφορικός μου λόγος είναι εκφραστικός και δομημένος, διευκολύνοντας την άμεση και ουσιαστική επικοινωνία, την οποία προτιμώ να πραγματοποιώ διά ζώσης. Ενεργώ πάντα με διακριτικότητα, σεβασμό και ευγένεια, επιδιώκοντας ανθρώπινες σχέσεις βασισμένες στην ειλικρίνεια και την αλληλοεκτίμηση. Αυτές οι αρετές αποτελούν ισχυρά σημεία που με βοηθούν να ανταποκρίνομαι αποτελεσματικά στις απαιτήσεις της εργασίας μου και να δημιουργώ θετικό και συνεργατικό περιβάλλον.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Παρότι προσπαθώ συνεχώς να βελτιώνομαι, η έλλειψη επαρκούς εμπειρίας αποτελεί βασικό περιορισμό στην άσκηση των καθηκόντων μου. Επιπλέον, δυσκολεύομαι να θέσω σαφή όρια στο περιβάλλον μου, ιδιαίτερα όσον αφορά την επικοινωνία με γονείς εκτός ωραρίου, καθώς δίνω μεγάλη σημασία στη στήριξή τους. Αυτή η δυσκολία δημιουργεί πρόβλημα στην ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ενώ ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά την αποδοτικότητά μου. Αναγνωρίζω την ανάγκη ανάπτυξης δεξιοτήτων οριοθέτησης και εργάζομαι συστηματικά προς αυτή την κατεύθυνση.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η στήριξη από τους εκπαιδευτικούς και τη διοίκηση του σχολείου αποτελεί σημαντική ευκαιρία για την ενίσχυση του έργου μου. Μέσω της συνεργασίας με τους συναδέλφους, μπορώ να ανταλλάσσω εμπειρίες και να αναζητώ λύσεις σε προβλήματα που προκύπτουν. Επιπλέον, η ενεργή εμπλοκή της σχολικής διοίκησης στη διαχείριση της επικοινωνίας με γονείς που δυσκολεύουν το έργο μου, προσφέρει ένα πλαίσιο στήριξης και οριοθέτησης. Η αποφυγή άμεσης επικοινωνίας με ορισμένους γονείς, όταν απαιτείται, βοηθά στην ομαλή λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της εργασίας μου.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Μία από τις σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζω είναι η πιθανότητα σύγκρουσης με γονείς, ιδιαίτερα όταν υιοθετούν παρεμβατική στάση στο έργο μου. Η δημιουργία «κλίκας» γονέων που επηρεάζουν αρνητικά το παιδαγωγικό περιβάλλον μπορεί να επιτείνει τα προβλήματα συνεργασίας. Επιπλέον, η συνεχής απαίτηση για διαθεσιμότητα εκτός ωραρίου εργασίας προκαλεί διαταραχή στην προσωπική μου ζωή, δυσχεραίνοντας τη διατήρηση επαγγελματικής ισορροπίας. Αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν αρνητικά την αποδοτικότητα και την ψυχολογική μου ευεξία, καθιστώντας την εργασία πιο απαιτητική και σύνθετη.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Ο αυτοστοχασμός πάνω στα δυνατά σημεία, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και τις απειλές αποτέλεσε καθοριστικό παράγοντα για την επιλογή του θεματικού αντικείμενου. Η ανάλυση των προσωπικών και επαγγελματικών προκλήσεων ανέδειξε την ανάγκη για αποτελεσματική διαχείριση της επικοινωνίας με τους γονείς. Ο μαθησιακός περίπατος και η συνεχής αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους ενίσχυσαν την ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών, προσφέροντας πρακτικά εργαλεία και υποστήριξη. Έτσι, η συνεργατική πρακτική υλοποιήθηκε με βάση αμοιβαία εμπιστοσύνη και συνεργασία, προωθώντας τη βελτίωση της επαγγελματικής πρακτικής και τη δημιουργία ενός θετικού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική επιλέχθηκε με στόχο την ενίσχυση της επαγγελματικής ανάπτυξης μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ συναδέλφων. Η επιλογή του συνεργάτη βασίστηκε στην κοινή επιθυμία για βελτίωση της επικοινωνίας με τους γονείς και στην αμοιβαία εμπιστοσύνη. Η συνεργασία επικεντρώθηκε στον διαμοιρασμό πρακτικών ιδεών και εκπαιδευτικού υλικού που θα βοηθούσαν στην καλύτερη διαχείριση των σχέσεων με τους γονείς.

Για την παρατήρηση της εφαρμογής, επιλέχθηκε ένα εργαλείο παρατήρησης σε μορφή ρουμπρίκας, το οποίο βασίστηκε σε βιβλιογραφικές πηγές σχετικές με τη σχολική επικοινωνία και τη διαχείριση γονεϊκής εμπλοκής. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, η συνεργασία βασίστηκε στον ανοιχτό διάλογο και τη συνεχή ανατροφοδότηση, γεγονός που ενίσχυσε την κατανόηση και τη βελτίωση των πρακτικών.

Παρά τις θετικές προόδους, παρατηρήθηκαν δυσκολίες, όπως η διαχείριση διαφορετικών απόψεων και η ανάγκη προσαρμογής του εργαλείου παρατήρησης για να ανταποκρίνεται καλύτερα στις πρακτικές ανάγκες. Συνολικά, η εμπειρία αυτή ενίσχυσε την ομαδική δουλειά και τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού πλαισίου συνεργασίας.

Εργαλείο παρατήρησης

ΚΛΕΙΔΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΣΧΟΛΙΑ
Πόσο συχνά οι γονείς συμμετέχουν ενεργά σε σχολικές δραστηριότητες ή εκδηλώσεις; (πχ. Συναντήσεις, εκδρομές, γιορτές)	
Σε ποιες περιπτώσεις οι γονείς δείχνουν πρωτοβουλία για συνεργασία με τον εκπαιδευτικό; (πχ. προτάσεις, εθελοντισμός)	
Πώς εκφράζεται η υποστήριξη των γονέων προς το έργο της εκπαιδευτικού; (πχ. Βοήθεια με εργασίες, θετική στάση)	
Υπάρχουν περιπτώσεις που οι γονείς δείχνουν έλλειψη ενδιαφέροντος ή εμπιστοσύνης προς την εκπαιδευτικό ή τη μέθοδο διδασκαλίας της;	
Πώς ανταποκρίνονται οι γονείς σε πρωτοβουλίες του σχολείου για ενίσχυση της συμμετοχής τους; (πχ. Εργαστήρια, διαδικτυακές πλατφόρμες)	
Ποια είναι η συχνότητα και η ποιότητα της επικοινωνίας μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικού; (πχ. τηλεφωνήματα, e mail, προσωπικές συναντήσεις)	
Ποιοι τρόπου επικοινωνίας φαίνεται να είναι πιο αποτελεσματικοί; Γραπτοί, προφορική ή δια ζώσης;	

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η αποτίμηση της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών ανέδειξε σημαντικά θετικά αποτελέσματα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η στοχοθεσία ήταν σαφής και εστιασμένη στη βελτίωση της επικοινωνίας με τους γονείς και στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ συναδέλφων. Ο σχεδιασμός πραγματοποιήθηκε με κοινή συμμετοχή, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις ιδέες όλων. Κατά τη διεξαγωγή, η χρήση εργαλείου παρατήρησης ενίσχυσε τη συστηματική καταγραφή των παρατηρήσεων, ενώ η συνεχής ανατροφοδότηση βελτίωνε τις πρακτικές.

Η συνεργασία βασίστηκε σε αμοιβαίο σεβασμό και ανοιχτό διάλογο, που βοήθησε στην αντιμετώπιση προκλήσεων και στην εύρεση κοινών λύσεων. Στο στάδιο της αξιολόγησης, καταγράφηκαν οι επιτυχίες και τα σημεία προς βελτίωση, ενώ τα αποτελέσματα αξιοποιήθηκαν για τη βελτίωση της καθημερινής εκπαιδευτικής πρακτικής. Συνολικά, η συνεργατική διαδικασία ενίσχυσε την επαγγελματική ανάπτυξη και το κλίμα εμπιστοσύνης μεταξύ των εκπαιδευτικών.

Β. Αναφέρεται επίσης η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως σημαντική διαδικασία κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών. Μέσω της συνεχούς ανταλλαγής απόψεων και εμπειριών, οι εκπαιδευτικοί μπόρεσαν να αναστοχαστούν πάνω στις πρακτικές τους, να εντοπίσουν σημεία βελτίωσης και να αναπτύξουν νέες προσεγγίσεις που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των μαθητών και του σχολικού περιβάλλοντος.

Η ανατροφοδότηση που δόθηκε μέσα σε κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού ενίσχυσε την αυτοπεποίθηση των εκπαιδευτικών και δημιούργησε κίνητρα για συνεχή βελτίωση. Η συνεργασία αυτή προώθησε την επαγγελματική μάθηση μέσα από πραγματικές καταστάσεις και προβληματισμούς, προσφέροντας πρακτικά εργαλεία και μεθόδους που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα στην τάξη.

Επιπλέον, η συλλογική δουλειά συνέβαλε στην ενδυνάμωση του αισθήματος συλλογικότητας και υποστήριξης, απαραίτητου για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Έτσι, η συνεργατική πρακτική δεν αποτέλεσε μόνο μέσο βελτίωσης της διδακτικής πράξης, αλλά και ένα δυναμικό πλαίσιο επαγγελματικής ανάπτυξης, που ενισχύει τη δια βίου μάθηση και την καινοτομία στο σχολείο.

3ο Νηπιαγωγείο Κερατέας

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό, Παιδαγωγικό, Διοικητικό

β. Θεματικά αντικείμενα:

1. Ανακύκλωση,
2. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αειφορία, Οικολογική Συνείδηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη,
3. Οικολογική Συνείδηση, Βιώσιμη Ανάπτυξη, Διαχείριση Συναισθημάτων και Αυτορρύθμιση,
4. Ψηφιακός Γραμματισμός, Επικοινωνία, Ρομποτική και Εκπαιδευτικός Προγραμματισμός.

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 5, Ειδικότητες: ΠΕ60-ΠΕ60.ΕΑΕ,

Σχέση εργασίας: Μόνιμοι (2), Αναπληρωτές (3)

Έτη υπηρεσίας : από 4 έτη έως 14 έτη

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική αυτή πρακτική αποτελεί μια μεθοδική προσέγγιση όπου όλοι οι εκπαιδευτικοί του σχολείου μας συνεργαστήκαμε ενεργά, ανταλλάσσοντας γνώσεις, εμπειρίες και παιδαγωγικές μεθόδους με στόχο τη βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας και την ενίσχυση της μαθησιακής εμπειρίας.

Μέσα από κοινές δράσεις, περιπατους, παρατήρηση, ανατροφοδότηση και στοχασμό, αναπτύχθηκε ένας διάλογος που προήγαγε την επαγγελματική μάθηση και την παιδαγωγική καινοτομία.

Η πρακτική αυτή υποστήριξε τη δημιουργία ενός ασφαλούς και συνεργατικού περιβάλλοντος, όπου οι εκπαιδευτικοί συνδιαμόρφωσαν στρατηγικές και στόχευσαν στην αποτελεσματικότερη υποστήριξη των μαθητών και την εξέλιξη της σχολικής κοινότητας.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

- Μεταλαμπάδευση αξιών και οριοθέτηση τάξης
- Ένταξη όλων των παιδιών στο εκπαιδευτικό Πλαίσιο
- Εμπειρία, συνεργασία με γονείς και καλή διαχείριση κρίσεων

- Δημιουργία κατάλληλου παιδαγωγικού κλίματος, υγιούς θετικού, υποστηρικτικού μαθησιακού περιβάλλοντος που παρέχει ίσες ευκαιρίες, ενθαρρύνει τη συμμετοχή, την αυτοεκτίμηση, την κριτική σκέψη, την δημιουργικότητα και την ασφάλεια
- Ενσωμάτωση δημιουργικών πρακτικών ψηφιακών εργαλείων στην καθημερινή πράξη αξιοποιώντας εκπαιδευτικά προγράμματα και καινοτόμες δράσεις
- Συνεργασία με συναδέλφους, γονείς και φορείς που βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και στη συνέπεια,
- Συνεχή επιμόρφωση και διάθεση για αυτοβελτίωση

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Επικοινωνία και συνεργασία με μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες

- Τα παιδιά που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες αδυνατούν να συμμετέχουν καθ'όλη τη διάρκεια των δραστηριοτήτων και υπάρχει δυσκολία στο να κρατηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον των παιδιών
- Δυσκολία διατήρησης της ισορροπίας μεταξύ της διαχείρισης συναισθημάτων και της διαχείρισης της συμπεριφοράς
- Επικοινωνία και συνεργασία με γονείς των οποίων τα παιδιά αντιμετωπίζουν μαθησιακές, συμπεριφορικές και άλλες δυσκολίες
- Σχεδιασμός εξατομικευμένων παρεμβάσεων και εύρεση νέων εκπαιδευτικών προκλήσεων
- Ενσωμάτωση δημιουργικών πρακτικών ψηφιακών εργαλείων στην καθημερινή πράξη

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

- Βοήθεια μαθητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες συμπεριφορικές, γνωστικές, συναισθηματικές στο πλαίσιο ενός γενικού τμήματος
- Νέοι τρόποι διδασκαλίας και αντιμετώπισης καταστάσεων
- Υποστήριξη μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες
- Εποικοδομητική συνεργασία εκπαιδευτικών Γενικής Αγωγής, Ειδικής Αγωγής και εκπαιδευτικών ειδικοτήτων για κοινό σχεδιασμό δραστηριοτήτων και συνδιδασκαλία
- Εμπειρία και υποστήριξη μαθητών σε πολυπολιτισμικά ή ιδιαίτερα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα
- Έμφαση σε βιωματικές και καλλιτεχνικές προσεγγίσεις μάθησης δημιουργώντας ένα γόνιμο έδαφος για καινοτομία και δημιουργικότητα
- Συνεργασία με φορείς για ανταλλαγή καλών πρακτικών

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

- Αδυναμία ανταπόκρισης του συνόλου των μαθητών στο σύνολο των δραστηριοτήτων λόγω της ετερογένειας και πολυπολιτισμικότητας των τμημάτων
- Γονείς που δεν αποδέχονται τις δυσκολίες των παιδιών τους και δεν επιθυμούν την συνεργασία

- Περιορισμένη υλικοτεχνική υποδομή, περιορισμένοι πόροι και έλλειψη οικονομικής υποστήριξης
- Γραφειοκρατικός φόρτος εργασίας, υποστελέχωση υποστηρικτικών δομών

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός μέσα από την παρατήρηση της διαχείρισης τάξης και τις μορφές διδασκαλίας ανέδειξε την ανάγκη για βελτίωση των ατομικών και ομαδικών δραστηριοτήτων μάθησης, με στόχο την ενεργό συμμετοχή όλων των παιδιών. Η στενή συνεργασία και η αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους έδωσαν έμφαση στη διαχείριση προκλήσεων και τη διαφοροποίηση στόχων διδασκαλίας, ενισχύοντας τη χρήση εποπτικού υλικού και δημιουργικών μεθόδων. Μέσα από την ανατροφοδότηση αναδείχθηκαν προτάσεις για περαιτέρω βελτίωση, που ενισχύουν το διδακτικό και παιδαγωγικό έργο και ενθαρρύνουν την αποτελεσματική επικοινωνία στην τάξη.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική αναπτύχθηκε μέσα από την ανοιχτή ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ των συναδέλφων και των ζευγαριών που επιλέχθηκαν με κριτήριο την κοινή διάθεση για καινοτομία και βελτίωση του παιδαγωγικού μας έργου. Αξιοποιήσαμε σχετική βιβλιογραφία και σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις που αφορούν την οργάνωση σχολικών μονάδων και τη δημιουργία σχολικών κοινοτήτων μάθησης. Χρησιμοποιήθηκαν δομημένα εργαλεία παρατήρησης και ανατροφοδότησης για την καταγραφή και την αξιολόγηση της προόδου των δράσεων μας. Η συνεργασία μας βασίστηκε σε τακτικές συναντήσεις και κοινό σχεδιασμό, ενώ αντιμετωπίσαμε προκλήσεις όπως η διαχείριση χρόνου, οι διαφορετικές προσεγγίσεις στην υλοποίηση και η αρκετά έντονη ετερογένεια των τμημάτων.

Παρόλα αυτά, η διαρκής επικοινωνία, η ουσιαστική συνεργασία και η αμοιβαία υποστήριξη συνέβαλαν στην ομαλή και αποτελεσματική υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Ο κάθε εκπαιδευτικός ανέπτυξε μια κλείδα παρατήρησης προσαρμοσμένη στα αποτελέσματα της προσωπικής του SWOT ανάλυσης, εστιάζοντας συγκεκριμένα στις δικές του δυνατές πλευρές και περιοχές προς βελτίωση. Η διαμόρφωση της κλείδας έγινε με στόχο να υποστηρίξει στοχευμένη παρατήρηση των δράσεων και συμπεριφορών μέσα στην τάξη, ώστε να ενισχυθεί η αυτοαξιολόγηση και να εντοπιστούν σημεία βελτίωσης στην

εκπαιδευτική πρακτική. Το εργαλείο αυτό επιτρέπει την αποτελεσματικότερη ανατροφοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες κάθε εκπαιδευτικού, και συμβάλλει στη διαρκή επαγγελματική ανάπτυξη και στη βελτίωση της συνεργασίας εντός της σχολικής κοινότητας.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική στο πλαίσιο του πιλοτικού αυτού προγράμματος εστίασε στη βελτίωση ατομικών και ομαδικών μαθησιακών δραστηριοτήτων, στη διαχείριση της τάξης, καθώς και στην ανάπτυξη μορφών διδασκαλίας και επικοινωνιακών ικανοτήτων. Μέσα από συστηματική συνεργασία και αλληλεπίδραση μεταξύ των εκπαιδευτικών, επιτεύχθηκε αποτελεσματική διαχείριση προκλήσεων και διαφοροποίηση των διδακτικών στόχων, με στόχο την ενεργό συμμετοχή όλων των μαθητών. Η χρήση κοινά συμφωνημένων εργαλείων παρατήρησης, προσαρμοσμένων στην προσωπική SWOT ανάλυση του κάθε εκπαιδευτικού, συνέβαλε στην αντικειμενικότητα και τεκμηρίωση της ανατροφοδότησης.

B. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η διαδικασία ενίσχυσε τον επαγγελματικό διάλογο σε ένα ασφαλές, συνεργατικό και μη αξιολογικό πλαίσιο, προωθώντας την κουλτούρα της αυτοαξιολόγησης και της συλλογικής μάθησης. Η ανταλλαγή εμπειριών και η συστηματοποίηση της παρατήρησης οδήγησαν σε στοχευμένες βελτιώσεις της διδακτικής πρακτικής και του μαθησιακού περιβάλλοντος. Παρά τις δυσκολίες, όπως η κινητικότητα των εκπαιδευτικών και ο περιορισμένος χρόνος συνεργασίας, η εμπειρία αυτή λειτούργησε ως καταλύτης για την ποιοτική αναβάθμιση του διδακτικού έργου και τη σφυρηλάτηση μιας δυναμικής σχολικής κοινότητας μάθησης.

4^ο Νηπιαγωγείο Λαυρίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Παιδαγωγικό και Διδακτικό

(Καθώς περιλαμβάνει διαχείριση συμπεριφοράς, διαφοροποίηση διδασκαλίας, ένταξη μαθητών με αυτισμό και σχεδιασμό/υλοποίηση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο eTwinning)

β. Θεματικό αντικείμενο: Ένταξη μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες & Συμμετοχή σε συνεργατικά προγράμματα (eTwinning)

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 3, Ειδικότητα/-ες: ΠΕ60, Σχέση εργασίας: 2 μόνιμες και 1 αναπληρώτρια

Έτη υπηρεσίας : 19, 17 και 4 αντίστοιχα

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική που εφαρμόστηκε στο νηπιαγωγείο μας γεννήθηκε από την κοινή μας ανάγκη να στηρίξουμε ο ένας τον άλλον, να ανταλλάξουμε εμπειρίες και να εξελιχθούμε μέσα από τον διάλογο και την καθημερινή πράξη. Είχαμε τη χαρά να παρατηρήσουμε και να μας παρατηρήσουν, να μοιραστούμε προβληματισμούς, να αναζητήσουμε λύσεις και να μάθουμε μέσα από τα μάτια του συναδέλφου μας. Οι θεματικές αφορούσαν την ένταξη παιδιών με αυτισμό, την ενίσχυση της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και την εμπλοκή σε έργα eTwinning. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, καλλιεργήθηκε ένα ασφαλές και εμπιστευτικό πλαίσιο, όπου καμία ερώτηση δεν ήταν «μικρή». Έτσι, η συνεργασία μας έγινε μια εμπειρία βαθιά ανθρώπινη και ουσιαστικά μαθησιακή.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

Η διαδικασία ξεκίνησε με την εκπόνηση ατομικής SWOT ανάλυσης από κάθε συμμετέχουσα εκπαιδευτικό, ως ένα πρώτο βήμα αυτοεπίγνωσης και εντοπισμού δυνατών σημείων αλλά και τομέων προς βελτίωση. Κοινός τόπος και των τριών αναλύσεων ήταν η επιθυμία για ενίσχυση της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, η ανάγκη για στήριξη στη διαχείριση παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αλλά και το ενδιαφέρον για επαγγελματική εξέλιξη μέσω συνεργασίας.

Η Π.Π. εστίασε στην πρόκληση της ένταξης παιδιών με αυτισμό και στην προσπάθειά της να ανταποκριθεί παιδαγωγικά και συναισθηματικά σε αυτή την ευθύνη. Η Β.Φ. ανέδειξε τη διάθεσή της να εμβαθύνει σε προγράμματα όπως το eTwinning, συνδυάζοντας το με τις προσωπικές της δεξιότητες στη μεταδοτικότητα και την οργάνωση. Η Σ.Μ., αν και πιο επιφυλακτική, φάνηκε πρόθυμη να συμμετέχει και να αποκτήσει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στην υλοποίηση συνεργατικών δράσεων.

Οι αναλύσεις αυτές αποτέλεσαν το θεμέλιο για τον σχεδιασμό της συνεργατικής πρακτικής, εστιάζοντας σε ρεαλιστικούς στόχους και ανάγκες που ανέδειξαν οι ίδιες οι εκπαιδευτικοί με ειλικρίνεια και διάθεση για μάθηση.

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Κοινή δύναμη όλων των συμμετεχουσών αποτελεί η διάθεση για συνεχή μάθηση, ο επαγγελματισμός και η προθυμία να εξελίσσονται μέσα από τη συνεργασία. Κάθε εκπαιδευτικός, με το δικό της προσωπικό στίγμα, επιδεικνύει υπευθυνότητα, αφοσίωση και αυθεντικό ενδιαφέρον για τα παιδιά. Ιδιαίτερα θετικά στοιχεία αναδεικνύονται η ικανότητα οργάνωσης, η παιδαγωγική καθοδήγηση μέσα από σαφή όρια, η μεταδοτικότητα και η πίστη στην αξία του επαγγελματικού διαλόγου. Υπάρχει επίσης θετική στάση απέναντι στην τεχνολογία, προθυμία για συμμετοχή σε καινοτόμα προγράμματα, αλλά και ανεπτυγμένη ενσυναίσθηση, ιδίως όταν πρόκειται για την υποστήριξη μαθητών με ιδιαίτερες ανάγκες.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Παρότι υπάρχει θετική στάση και διάθεση για εξέλιξη, σε ορισμένες περιπτώσεις εμφανίζεται ανασφάλεια ή διστακτικότητα ως προς την ανάληψη πρωτοβουλιών, ειδικά σε νέες ή πιο απαιτητικές παιδαγωγικές καταστάσεις. Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας για μαθητές με αυτισμό, καθώς και η διαχείριση απρόβλεπτων συμπεριφορών, συχνά φέρνουν αμηχανία ή συναισθηματική επιβάρυνση. Επίσης, ο φόβος μήπως η εκπαιδευτική πρακτική δεν είναι επαρκώς προσαρμοσμένη στις ανάγκες όλων των παιδιών, ενίοτε οδηγεί σε υπερεπαγρύπνηση. Τέλος, η ανάγκη για μεγαλύτερη ενεργητική συμμετοχή στις συνεργασίες με εταίρους και ψηφιακά περιβάλλοντα παραμένει σημείο προς ενδυνάμωση.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Το συνεργατικό κλίμα στο σχολείο, οι κοινές διδακτικές ώρες και η καθημερινή ανταλλαγή εμπειριών προσφέρουν πολύτιμες ευκαιρίες για επαγγελματική μάθηση. Η συμμετοχή σε προγράμματα όπως το eTwinning δίνει δυνατότητα για γνωριμία με νέες μεθόδους, τεχνολογίες και εκπαιδευτικές πρακτικές, ενώ ενισχύει την αυτοπεποίθηση των εκπαιδευτικών. Επιπλέον, η παρατήρηση μεταξύ συναδέλφων λειτουργεί ενισχυτικά, καθώς δημιουργεί χώρο για ανατροφοδότηση, έμπνευση και αναστοχασμό. Η ευκαιρία εμπλοκής με παιδιά με ειδικές ανάγκες αποτελεί πρόκληση, αλλά και αφορμή για συνεχή εξέλιξη και εξειδίκευση στο πεδίο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Η καθημερινή προσπάθεια να διατηρηθεί η ισορροπία στην τάξη, ιδιαίτερα όταν υπάρχουν παιδιά με διαγνωσμένες ή αδιάγνωστες μαθησιακές ή συμπεριφορικές δυσκολίες, απαιτεί αυξημένη ενέργεια και ψυχική ανθεκτικότητα. Η απουσία συστηματικής κατάρτισης στην ειδική αγωγή, σε συνδυασμό με την ελλιπή ή αποσπασματική υποστήριξη από το ΕΒΠ, δημιουργεί αβεβαιότητα και συχνά αποπροσανατολισμό. Επιπλέον, το απαιτητικό καθημερινό πρόγραμμα και οι πολλαπλοί ρόλοι που αναλαμβάνουν οι νηπιαγωγοί, καθιστούν δύσκολη την ενεργή εμπλοκή σε συνεργατικά προγράμματα ή τον επαρκή σχεδιασμό διαφοροποιημένων δραστηριοτήτων. Όλα αυτά δημιουργούν πίεση και συχνά αίσθηση ότι το έργο τους δεν επαρκεί.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Ο αυτοστοχασμός που προέκυψε μέσα από τη SWOT ανάλυση και τις καθημερινές εμπειρίες στην τάξη ανέδειξε τις πραγματικές προκλήσεις και τις εσωτερικές μου ανησυχίες σχετικά με την ένταξη παιδιών με αυτισμό στη σχολική ζωή. Η ανάγκη αυτή, σε συνδυασμό

με την ανοιχτή επικοινωνία και τον καθημερινό διάλογο με τις συναδέλφους, με οδήγησαν φυσικά στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου. Ο μαθησιακός περίπατος, οι κοινές διδασκαλίες και η αλληλεπίδραση λειτούργησαν ως ζωντανό πεδίο μάθησης, μέσα στο οποίο η συνεργατική πρακτική πήρε μορφή και νόημα, ως μια αληθινή ευκαιρία για εξέλιξη.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική μας πρακτική προέκυψε φυσικά μέσα από τις ανάγκες της καθημερινότητας. Ήταν μια προσπάθεια διαμοιρασμού εμπειριών, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού, με στόχο να υποστηρίξουμε καλύτερα τόσο τα παιδιά της τάξης μας όσο και εμάς τις ίδιες ως επαγγελματίες. Επιλέξαμε να δουλέψουμε πάνω σε δύο θεματικούς άξονες: την υποστήριξη παιδιών με αυτισμό και τη συμμετοχή στο eTwinning πρόγραμμα.

Οι συνάδελφοι που συμμετείχαν επιλέχθηκαν με βάση την εμπειρία τους, αλλά και την ετοιμότητά τους να εμπλακούν. Η μία συνεργάτιδα είχε εμπειρία από ειδικό νηπιαγωγείο λόγω του μεταπτυχιακού της στην Ειδική Αγωγή, ενώ η άλλη συμμετείχε για πρώτη φορά σε ευρωπαϊκό πρόγραμμα. Αυτό έδωσε έναν ιδιαίτερο πλούτο στην αλληλεπίδραση.

Μιλάγαμε καθημερινά, σχεδόν σε κάθε ευκαιρία, για το πώς προχωράμε, τι χρειάζεται να αλλάξει, τι θα μπορούσαμε να βελτιώσουμε. Στις συζητήσεις συμμετείχαν ενεργά και οι εκπαιδευτικοί της παράλληλης στήριξης, η ΕΒΠ και η ψυχολόγος του σχολείου. Κάθε κουβέντα έφερνε ένα καινούριο φως. Σχεδιάσαμε με προσοχή τις διδασκαλίες μας για να μη χαθεί ο ρυθμός της χρονιάς και να εντάσσονται αρμονικά τα εργαστήρια δεξιοτήτων και οι γιορτές. Επιδιώξαμε ακόμη συνεργασίες με το Ειδικό Νηπιαγωγείο Λαυρίου, ώστε να μάθουμε κι εμείς από τις πρακτικές τους. Όλα αυτά, που στην αρχή μας φαίνονταν βουνό, έγιναν τελικά ένα καθημερινό κομμάτι της δουλειάς μας. Μια ροή φυσική και ενδυναμωτική.

Εργαλείο παρατήρησης

Η επιλογή του εργαλείου παρατήρησης έγινε με βάση όσα πραγματικά είχαμε ανάγκη να δούμε και να σκεφτούμε. Δε μας ενδιέφερε να κάνουμε μια «τυπική» παρατήρηση, αλλά να δημιουργήσουμε κάτι που θα μας βοηθούσε να παρατηρήσουμε με ευαισθησία, με προσοχή και με διάθεση μάθησης.

Για την περίπτωση του παιδιού με αυτισμό, φτιάχτηκε μια κλείδα παρατήρησης που μας επέτρεπε να παρακολουθούμε μικρές αλλά σημαντικές λεπτομέρειες: πώς εντάσσεται στην ομάδα, πώς αντιδρά σε διαφορετικά ερεθίσματα, πώς λειτουργούν οι παρεμβάσεις. Ήταν ένα εργαλείο φτιαγμένο να «ακούει» και όχι να κρίνει.

Αντίστοιχα, για τις παρατηρήσεις στο πλαίσιο του eTwinning, εστιάσαμε περισσότερο στη χρήση των ψηφιακών εργαλείων, στη συμμετοχή των παιδιών και στο πώς ο κάθε συνάδελφος προσπαθεί να βρει τον δικό του τρόπο μέσα στο νέο αυτό περιβάλλον. Όλα τα εργαλεία διαμορφώθηκαν με διάθεση συνεργασίας και ανατροφοδότησης, με σεβασμό και εμπιστοσύνη.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Η συνεργατική πρακτική οργανώθηκε με στόχο να υποστηρίξει τόσο τις παιδαγωγικές ανάγκες της τάξης όσο και την ένταξη των εκπαιδευτικών στο eTwinning έργο. Η στοχοθεσία έγινε με βάση τις πραγματικές συνθήκες του σχολείου, ενώ ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προσαρμόζονταν συνεχώς στις ανάγκες που προέκυπταν. Η παρουσία των συναδέλφων στην τάξη, τόσο οργανωμένα όσο και αυθόρμητα, επέτρεψε την παρατήρηση της διδασκαλίας και την ανταλλαγή τεχνικών σε πραγματικό χρόνο. Οι κοινές εμπειρίες οδήγησαν σε έναν ζωντανό διάλογο, με καθημερινή ανατροφοδότηση που ενίσχυσε τη συνεργασία και το αίσθημα εμπιστοσύνης.

Η αξιολόγηση της διαδικασίας προέκυψε μέσα από άτυπες αλλά ουσιαστικές συζητήσεις, με αφετηρία παραδείγματα της τάξης: μια γιορτή, ένα παιδί που δυσκολεύεται να ενσωματωθεί, ένα επιτυχημένο πείραμα. Αυτά τα σημεία αποτέλεσαν αφορμές για να αναγνωρίσουμε τόσο τις δυσκολίες όσο και την εξέλιξη, και να αξιοποιήσουμε τις παρατηρήσεις για να βελτιώσουμε τις πρακτικές μας.

B. Η συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως καταλύτης για την επαγγελματική μας μάθηση. Ο διάλογος, η ανταλλαγή ιδεών και η παρατήρηση της δουλειάς του άλλου δημιούργησαν πρόσφορο έδαφος για να αναρωτηθούμε, να δοκιμάσουμε, να εξελιχθούμε. Μέσα σε ένα κλίμα αλληλοϋποστήριξης, οι εκπαιδευτικοί έγιναν μαθητές ο ένας για τον άλλον.

Η διαδικασία μας βοήθησε να ξεπεράσουμε ανασφάλειες, να αισθανθούμε ότι δεν είμαστε μόνοι στις δυσκολίες και να ενισχύσουμε την επιθυμία για συνεχή βελτίωση. Κάθε σχόλιο, κάθε πρόταση, κάθε εμπειρία μετατράπηκε σε εργαλείο εξέλιξης, χτίζοντας βήμα-βήμα μια κουλτούρα συνεργασίας που δεν τελειώνει με το πέρας του προγράμματος.

5^ο Νηπιαγωγείο Αμαρουσίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό και Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Μέθοδοι διδασκαλίας, μαθησιακό περιεχόμενο, συμμετοχή μαθητών/τριών

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2 Ειδικότητα/-ες: ΠΕ60 Σχέση εργασίας: Αναπληρωτές/τριες

Έτη υπηρεσίας: 1

Εισαγωγή

Η παρούσα συνεργατική πρακτική υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Ερευνητικού-Πιλοτικού Προγράμματος «Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης», με έμφαση στην Αξιολόγηση Ομοτέχνων και την ενδυνάμωση των συνεργατικών πρακτικών μεταξύ των εκπαιδευτικών. Συγκεκριμένα, η πρακτική αφορούσε τον σχεδιασμό, την παρατήρηση και την από κοινού υλοποίηση παιδαγωγικής παρέμβασης με θεματικό αντικείμενο την ανάπτυξη της φωνολογικής ενημερότητας, ενταγμένης σε διαθεματικό πλαίσιο με άξονα την περιβαλλοντική εκπαίδευση και ειδικότερα το ζήτημα της ανακύκλωσης. Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών περιλάμβανε την ανταλλαγή τεχνογνωσίας, την από κοινού διαμόρφωση εργαλείου παρατήρησης και την αναστοχαστική αποτίμηση της διδακτικής πράξης. Η πρακτική αυτή συνέβαλε στην ενίσχυση της επαγγελματικής μάθησης, της ανατροφοδότησης και της καλλιέργειας κουλτούρας συνεργασίας εντός της σχολικής μονάδας.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ως εκπαιδευτικός, διαθέτω ισχυρό πνεύμα συνεργασίας και προσαρμοστικότητας, στοιχεία που ενισχύουν τη θετική αλληλεπίδραση με τους/τις συναδέλφους μου και δημιουργούν ένα υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον. Είμαι ενεργό μέλος σε όποια προγράμματα συμμετέχει το σχολείο, γεγονός που μου προσφέρει νέες ιδέες και μεθοδολογίες για την τάξη. Παράλληλα, ανταποκρίνομαι δημιουργικά στις ανάγκες των παιδιών, προσαρμόζοντας τις δραστηριότητες στις ιδιαιτερότητες και τα ενδιαφέροντά τους, καλλιεργώντας έτσι ένα περιβάλλον ενεργής μάθησης.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Παρότι επιδιώκω τη συνεχή επαγγελματική μου εξέλιξη, διαπιστώνω δυσκολία στην αποτελεσματική ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην καθημερινή διδακτική πρακτική, γεγονός που περιορίζει τη χρήση ψηφιακών εργαλείων στην τάξη. Επιπλέον, ο περιορισμένος χρόνος

προετοιμασίας δυσχεραίνει τη δημιουργία πρωτότυπου και εξατομικευμένου διδακτικού υλικού. Οι πιέσεις της καθημερινότητας περιορίζουν τις δυνατότητες πειραματισμού.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η ύπαρξη έμπειρων συναδέλφων, καθώς και η παρουσία ειδικής παιδαγωγού στη σχολική μονάδα, δημιουργούν ευκαιρίες για ανταλλαγή απόψεων, τεχνογνωσίας και υποστήριξη. Η συμμετοχή σε δράσεις παρατήρησης και ανατροφοδότησης μέσω Αξιολόγησης Ομοτέχνων συμβάλλει στη διαρκή ανανέωση των εκπαιδευτικών πρακτικών. Το υποστηρικτικό σχολικό κλίμα και η πρόσβαση σε καινοτόμα εκπαιδευτικά προγράμματα ενισχύουν την επαγγελματική μου εξέλιξη και καλλιεργούν τη συνεργατική κουλτούρα.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Ο αυξημένος φόρτος εργασίας και οι πολλαπλές απαιτήσεις μειώνουν τον χρόνο για αναστοχασμό και δημιουργική προετοιμασία. Η πίεση από τις υψηλές προσδοκίες των γονέων αυξάνει το άγχος και επηρεάζει την ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Αυτοί οι εξωγενείς παράγοντες λειτουργούν ανασταλτικά στη διαδικασία συνεχούς βελτίωσης.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Η SWOT ανάλυση αποτέλεσε εφελκυστικό προσωπικού και επαγγελματικού αναστοχασμού. Μέσα από τη μαθησιακή συνεργασία και τη διαρκή επικοινωνία με συναδέλφους, αναδείχθηκαν τόσο οι δυνάμεις όσο και οι περιοχές που χρήζουν ενίσχυσης. Η συμμετοχή στη συνεργατική πρακτική ενίσχυσε την αυτογνωσία, ενδυνάμωσε την εκπαιδευτική μου ταυτότητα και συνέβαλε στην καλλιέργεια ενός σχολείου μάθησης, όπου η γνώση είναι κοινή, διαμοιραζόμενη και εξελισσόμενη.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

A. Η πρακτική αναπτύχθηκε μέσω της Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού. Επιλέχθηκε ως κοινό πλαίσιο η φωνολογική ενημερότητα με αφορμή την ανακύκλωση, εστιάζοντας σε διαθεματική προσέγγιση. Ο σχεδιασμός έγινε από κοινού, με σαφείς διδακτικούς στόχους και διαφοροποίηση για μικτές ηλικιακές ομάδες (νήπια - προνήπια). Η παρατήρηση εστίασε στη χρήση πολυαισθητηριακών στρατηγικών και παιγνιώδους μάθησης, ενώ προβλέφθηκε ευελιξία για προσαρμογή ανάλογα με την ανταπόκριση των παιδιών.

B. Η συνεργασία χαρακτηρίστηκε από εμπιστοσύνη, διάθεση για ανατροφοδότηση και κοινούς παιδαγωγικούς στόχους. Δυσκολίες προέκυψαν στην τεχνική εφαρμογή υλικών (όπως οι κάρτες) και στην τήρηση των κανόνων από τα προνήπια, γεγονός που αντιμετωπίστηκε με εναλλακτικές παιδαγωγικές παρεμβάσεις. Η εμπειρία συνέβαλε στην ανάπτυξη αναστοχαστικής διάθεσης και στην ενίσχυση του επαγγελματικού διαλόγου.

Εργαλείο παρατήρησης

Η **κλείδα παρατήρησης** που κατασκευάστηκε συλλογικά περιλάμβανε τα εξής κριτήρια:

- Οργάνωση και σαφήνεια στόχων διδασκαλίας
- Χρήση διαφοροποιημένων και πολυαισθητηριακών μεθόδων
- Διαχείριση χρόνου και μικτής ομάδας
- Εμπλοκή και ενεργοποίηση των παιδιών
- Ευελιξία και προσαρμοστικότητα σε απρόβλεπτες καταστάσεις
- Ποιότητα αλληλεπίδρασης μεταξύ εκπαιδευτικού και παιδιών

Η κλείδα αποτέλεσε κοινό σημείο αναφοράς κατά την παρατήρηση και χρησιμοποιήθηκε για δομημένη ανατροφοδότηση μετά τη διδασκαλία. Αξιοποιήθηκε ως εργαλείο ενίσχυσης της αναστοχαστικής πρακτικής και της επαγγελματικής ανάπτυξης, καθώς ενίσχυσε την εστίαση σε κρίσιμες πτυχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ανέδειξε σημεία προς βελτίωση.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Η συνεργατική πρακτική ενίσχυσε την επαγγελματική αυτοπεποίθηση και την παιδαγωγική αποτελεσματικότητα. Μέσα από την κοινή προετοιμασία, παρατήρηση και ανατροφοδότηση, αναδείχθηκαν νέες διδακτικές πρακτικές και εμπλουτίστηκε το ρεπερτόριο στρατηγικών για μικτές ομάδες μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί ανέπτυξαν δεξιότητες αναστοχαστικής παρατήρησης και καλλιέργησαν δεσμούς συναδελφικής υποστήριξης.

B. Η συνεργασία αποτέλεσε πρότυπο κοινότητας μάθησης εντός του σχολείου, επιβεβαιώνοντας τη σημασία της οριζόντιας επαγγελματικής εξέλιξης. Η διαδικασία ενίσχυσε την παιδαγωγική συνοχή, τροφοδότησε την καινοτομία και προώθησε ένα σχολικό περιβάλλον όπου οι εμπειρίες και οι γνώσεις είναι κοινά αγαθά.

15° Νηπιαγωγείο Αχαρνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Παιδαγωγικό-Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών.

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί: 2

A. Ειδικότητα: ΠΕ 60, Αναπληρωτής, Έτη υπηρεσίας : 1,5 έτος

B: Ειδικότητα: ΠΕ 60 ΕΑΕ, Μόνιμη, 24 έτη

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Στο υποχρεωτικό βασικό πρωινό φοιτούν 25 μαθητές εκ των οποίων 7 μαθητές έχουν αξιολογική έκθεση από ΚΕΔΑΣΥ και υποστηρίζονται από την εκπαιδευτικό ΠΕ 60 ΕΑΕ του τμήματος ένταξης. Η ετερογένεια στο τμήμα, μαθητές με διαφορετικό γλωσσικό υπόβαθρο και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, ή ύπαρξη μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με/χωρίς αξιολογική έκθεση από δημόσιο φορέα και η διαφορετική χρονολογική ηλικία (προνήπια-νήπια) είχαν σαν αποτέλεσμα την δόμηση διαφορετικών στόχων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Μέρος Ι : Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Συνδιαμορφώνω με την εκπαιδευτικό ΕΑΕ στα πλαίσια της συνδιδασκαλίας ένα πρόγραμμα κοινό, ταυτόχρονα όμως προσαρμοσμένο στις ε.ε.α. των μαθητών. Είμαι ευέλικτη και ανοιχτή σε νέου είδους προτάσεις/προκλήσεις, καινοτόμα υποστηρικτικά προγράμματα

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Ετερογένεια στο τμήμα (προνήπια-νήπια, μαθητές με ε.ε.α., παλιννοστούντες). Δημιουργεί δυσκολίες ότι πρέπει να καταρτισθεί ένα πολυεπίπεδο και απαιτητικό πρόγραμμα με ταυτόχρονα διαφορετικούς στόχους.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Θέλω να σχεδιάσω μια δική μου ομαδοσυνεργατική δραστηριότητα γιατί αυτή που προτείνει το βιβλίο στην επόμενη ενότητα δεν θα ενδιαφέρει τους μαθητές μου. Η συνάδελφος του άλλου τμήματος φτιάχνει συνεχώς το δικό της υλικό και μπορεί να με βοηθήσει να σχεδιάσω μια ομαδοσυνεργατική δραστηριότητα και να την υλοποιήσω.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Θέλω οι μαθητές μου να δουλέψουν ομαδικά τη δραστηριότητα που θα σχεδιάσω, αλλά φοβάμαι ότι δε θα καταφέρω να τους εμπλέξω ουσιαστικά και δε θα καταλήξουν σε ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Προσπάθησα να δώσω έμφαση στο διαμορφωμένο περιβάλλον μάθησης, λαμβάνοντας υπόψη τα ενδιαφέροντα, τις εμπειρίες και τις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών μέσα από μεθόδους και τεχνικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Σε αυτό καθοριστικό ρόλο έπαιξε ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός της τάξης (διαδραστικός πίνακας αφής ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, ταμπλετ, bee bot) και τα κέντρα μάθησης ενδιαφέροντος που ήταν δυναμικά και μεταβάλλονταν ανάλογα με το θεματικό πεδίο επεξεργασίας. Ο ρόλος μου ήταν ενισχυτικός και ενίοτε καθοδηγητικός, εναλλασσόμενος με την εκπαιδευτικό ΕΑΕ του τμήματος ένταξης, με στόχο αφενός τη συμπερίληψη, την ενίσχυση της συνεργασίας, την ελεύθερη δημιουργικότητα και τη χαλάρωση. Υπήρχε ευελιξία και το πρόγραμμα τροποποιούνταν καθώς οι ίδιοι οι μαθητές μας καθοδηγούσαν, ανάλογα με τις ανάγκες τους. Λόγω της ιδιαιτερότητας του πληθυσμού της τάξης έδωσα έμφαση εκτός από τη λεκτική και στη μη λεκτική επικοινωνία.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η επιλογή της συναδέλφου μου έδωσε τη δυνατότητα να αντλήσω θετικά στοιχεία της προσωπικότητας και της επαγγελματικής της τεχνογνωσίας, βασισμένα στη μέθοδο Montessori, ενώ η επιλογή της κλείδας ήταν απόρροια της συνεργασίας μεταξύ των δύο εκπαιδευτικών προσαρμοσμένα στις ανάγκες και τις συνθήκες της τάξης.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

1. Το περιβάλλον της μάθησης ήταν διαμορφωμένο ώστε να προάγει ...

- | | |
|--|-----------|
| α) ... την ενεργό συμμετοχή των μαθητών | 1 2 3 4 5 |
| β) ... την διεύρυνση της αξιοποίησης των βιωμένων εμπειριών | 1 2 3 4 5 |
| γ) ... την ελεύθερη έκφραση των ενδιαφερόντων και των προσωπικών ικανοτήτων του κάθε μαθητή. | 1 2 3 4 5 |
| δ) ... την προώθηση της αυτονομίας της σκέψης | 1 2 3 4 5 |
| ε) ... τον σεβασμό και την διαφορετικότητα | 1 2 3 4 5 |

Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:

2. Το περιβάλλον της τάξης ήταν διαμορφωμένο ώστε να επιτρέπει ...

- | | |
|---|-----------|
| α) ... την κίνηση των μαθητών ανάλογα με τις ανάγκες τους
(υιοθετώντας και άλλες θέσεις από τη μια συγκεκριμένη θέση της καρέκλας) | 1 2 3 4 5 |
| β) ... τις επιλογές των θέσεων που τροφοδοτούν τις αισθητηριακές ανάγκες των μαθητών για επαφή (χαλί, μαξιλάρι) | 1 2 3 4 5 |
| γ) ... την ατομική δραστηριότητα ανάλογα τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες, που ενθαρρύνουν την συγκέντρωση | 1 2 3 4 5 |
| δ) ... την ομαδική δραστηριότητα που ενθαρρύνει την συνεργασία | 1 2 3 4 5 |
| ε) ... την ενασχόληση με δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την επανάληψη και έχουν έλεγχο λάθους | 1 2 3 4 5 |
| στ) ... την ελεύθερη δημιουργικότητα των παιδιών με την δημιουργία αυθεντικών έργων. | 1 2 3 4 5 |

Η διαμόρφωση του περιβάλλοντος της τάξης σε σχέση με την ενότητα και την ηλικία των μαθητών μου φάνηκε (κρίση, εξήγηση και παραδείγματα).

3. Οι ερωτήσεις που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας ήταν...

- | | |
|---|-----------|
| α) ... ρητορικές ερωτήσεις, στις οποίες ο/η εκπαιδευτικός δεν περίμενε απάντηση ή που τις απαντούσε ο ίδιος/-ια. | 1 2 3 4 5 |
| β) ... ερωτήσεις, σε μεμονωμένους μαθητές, του τύπου Ερέθισμα-Απάντηση-Επανατροφοδότηση ή/και εκμείευσης. | 1 2 3 4 5 |
| γ) ... ερωτήσεις που ενθάρρυναν τον κάθε μαθητή να δίνει τη δική του οπτική για κάποιο ζήτημα ή/και να υποβάλλει και ο ίδιος ερωτήσεις. | 1 2 3 4 5 |
| δ) ... ερωτήσεις που οδηγούσαν τους μαθητές να σκεφτούν περισσότερο έως και να αμφισβητήσουν κάποιες «αυτονόητες» ιδέες, πεποιθήσεις κλπ. | 1 2 3 4 5 |
| ε) ... ερωτήσεις, που απευθύνονταν σε όλους, & που έστρεφαν την προσοχή σε ζητήματα που απαιτούσαν περισσότερη σκέψη. | 1 2 3 4 5 |

Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:

4. Μέσα Διδασκαλίας/ Εκπαιδευτικό υλικό

Διδακτικά/Εποπτικά μέσα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ήταν (να τσεκάρετε όσα παρατηρήθηκαν): α) πίνακας [], β) διαφάνειες ή αντίστοιχο μέσο νέας τεχνολογίας [], γ) φωτοτυπημένο υλικό [], δ) βιβλιοθήκη τάξης ή βιβλία στη διάθεση των μαθητών [] ε) κάτι άλλο.....[]

4α. Το Εκπαιδευτικό υλικό χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να ...	
α) ... παρουσιαστεί καλύτερα το μάθημα και να γίνει πιο κατανοητό.	1 2 3 4 5
β) ... το επεξεργαστούν οι μαθητές ατομικά για να απαντήσουν σε προκαθορισμένα ερωτήματα.	1 2 3 4 5
γ) ... κεντρίσει το ενδιαφέρον περισσότερων μαθητών και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους	1 2 3 4 5
δ) ... διαφωτίσει περισσότερο τους μαθητές για κάποια κρίσιμα θέματα.	1 2 3 4 5
ε)... υποστηρίξει κάποια μορφή ομαδικής/συνεργατικής εργασίας των μαθητών.	1 2 3 4 5
4β. Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:	
5. Εκπαιδευτικό κλίμα -Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία: Ο/Η εκπαιδευτικός ...	
α)....κρατούσε απόσταση από τους μαθητές (λόγος, εκφράσεις προσώπου, χειρονομίες, στάση σώματος ελεγχόμενα).	1 2 3 4 5
β) ... έδειχνε θερμή λεκτική και μη λεκτική συμπεριφορά, όταν κατεύθυνε τα μαθησιακά βήματα κάποιου μαθητή.	1 2 3 4 5
γ) ... απεύθυνε φιλικά το λόγο και είχε οπτική επαφή με όλους τους μαθητές σε όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας.	1 2 3 4 5
δ) ... έδειχνε θερμή λεκτική και μη λεκτική συμπεριφορά, όταν προσπαθούσε να «διαφωτίσει» τους μαθητές για κάποιο κοινωνικό, αξιακό ή ιδεολογικό θέμα.	1 2 3 4 5
ε)...φερόταν με φυσικότητα, σαν πραγματικός συνεργάτης των μαθητών, που διευκόλυνε τις δραστηριότητές τους.	1 2 3 4 5
Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν	
6. Στη διάρκεια της εμπλοκής τους στη διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, οι μαθητές έδειχναν μεγαλύτερη διάθεση...	
α)... να λένε αυτό που πρέπει (τις «σωστές» απαντήσεις).	1 2 3 4 5
β)... να λένε αυτό που γνώριζαν με βεβαιότητα.	1 2 3 4 5
γ) ... να εκφράζουν ελεύθερα προσωπικές απόψεις, απορίες, ή/και αντιρρήσεις, χωρίς να φοβούνται το ενδεχόμενο του λάθους.	1 2 3 4 5
δ) ... να τοποθετούνται με ιδεολογικούς όρους και να προβάλλουν μια κριτική και χειραφετημένη σκέψη.	1 2 3 4 5
ε) ... να λένε αυτό που οικοδομήθηκε μέσα από τη συνεργασία με τους συμμαθητές τους.	1 2 3 4 5
Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:	
7.	
α) Τα τρία σημαντικότερα στοιχεία της διδασκαλίας που με εντυπωσίασαν είναι:	
.....	
β) Τρία στοιχεία της διδασκαλίας που με προβλημάτισαν [ή που σκέφτηκα ότι επιδέχονταν και διαφορετικής διδακτικής διαχείρισης] είναι:	
.....	

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Μέχρι το σημείο που ολοκληρώθηκε η διαδικασία υπήρξε θετική αποτίμηση, η οποία όμως λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών όχι μόνο του τμήματος αλλά και ολόκληρου του σχολείου δεν τελεσφόρησε στον επιδιωκόμενο βαθμό.

Όσον αφορά τον στόχο της ανάπτυξης συνεργατικών πρακτικών ενδοσχολικής επιμόρφωσης μεταξύ των εκπαιδευτικών, μέσω των σταδίων του προγράμματος ΟΚΜ, ως διαδικασία και ως αποτέλεσμα υποστηρίζεται η ανάπτυξη των ικανοτήτων του εκπαιδευτικού για τον μετασχηματισμό του σε αναστοχαστικό επαγγελματία, γιατί του επιτρέπει να κατανοεί σε βάθος και να αποτιμά τη σημασία των επιμέρους πρακτικών και δεξιοτήτων που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια των προηγούμενων σταδίων.

Όσον αφορά τον στόχο της υιοθέτησης από μέρους της σχολικής μονάδας ενός αξιόπιστου συστήματος αυτοαξιολόγησης, το σύνολο του προγράμματος ΟΚΜ και συγκεκριμένα μέσω του σταδίου του κριτικού αναστοχασμού, συνιστούν μια ουσιαστική διαδικασία αυτοαξιολόγησης που συμβάλλει καθοριστικά στο μετασχηματισμό του ατομικού και συλλογικού υποκειμένου προς όφελος του σχολείου και των μαθητών.

Ειδικό Νηπιαγωγείο Δραπετσώνας

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

(Αριθμός: 4 Ζεύγος/Ομάδα: Όλοι οι συνδυασμοί χιαστί)

Στοιχεία εκπαιδευτικού I: Έτη υπηρεσίας: 8 Ειδικότητα: Σχολική Νοσηλεύτρια - ΠΕ 25

Στοιχεία εκπαιδευτικού II: Έτη υπηρεσίας: 16 Ειδικότητα: ΔΕ01- ΕΒΠ

Στοιχεία εκπαιδευτικού III: Έτη υπηρ.: 20 Ειδικότητα: Ειδική Παιδαγωγός- Νηπ/γός ΠΕ61

Στοιχεία εκπαιδευτικού IV: Έτη υπηρ.: 9 σχ. έτη Ειδικότητα: Κοινωνική Λειτουργός - ΠΕ30

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό και Παιδαγωγικό

β. Θεματικά αντικείμενα:

Με βάση τις ειδικότητες των συμμετεχουσών και τα προβλεπόμενα εργαστήρια δεξιοτήτων τα θεματικά αντικείμενα με τα οποία εργάστηκε η ομάδα είναι τα εξής:

Α) Μια τάξη για όλους μας, β) Τρώω σωστάείμαι καλά! (διατροφή), γ) Αγαπώ τα ζώα και δ) Το νερό

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η παρούσα συνεργατική πρακτική αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της υποστήριξης μαθητών με διαγνωσμένο αυτισμό που φοιτούν στο Ειδικό Νηπιαγωγείο. Συμμετείχαν τέσσερις ειδικότητες: η εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής - νηπιαγωγός, η ειδική βοηθός, η σχολική νοσηλεύτρια και η κοινωνική λειτουργός της μονάδας. Βασικός στόχος ήταν η ενίσχυση της επικοινωνίας και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης μη λεκτικών ή ελάχιστα λεκτικών μαθητών, μέσω κοινών στρατηγικών και παρεμβάσεων. Η συνεργασία εστίασε στη χρήση εναλλακτικών μορφών επικοινωνίας, στη ρύθμιση συμπεριφορών και στην ενίσχυση της αυτονόμησης μέσα από ελκυστικά για τα παιδιά αντικείμενα. Η πρακτική αυτή στηρίχθηκε στην παρατήρηση, στην ανάλυση αναγκών και στον συντονισμό των ειδικοτήτων, με στόχο την ολιστική προσέγγιση της ανάπτυξης των παιδιών.

Μέρος I: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

- Εξειδίκευση στη διαφοροποίηση διδασκαλίας και υποστηρικτικών παρεμβάσεων
- Εμπειρία στο σχεδιασμό μαθησιακών προγραμμάτων

- Πρακτική εμπειρία στην καθημερινή υποστήριξη και ενίσχυση δεξιοτήτων, γνώσεων της συμπεριφοράς
- Υψηλή οργάνωση,
- Γνώση υγείας και κρίσεων,
- Ενσυναίσθηση,
- Διαχείριση ψυχοκοινωνικών θεμάτων

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

- Εντατικές απαιτήσεις διαφοροποίησης, ανάγκη για συνεχείς προσαρμογές
- Συχνές εναλλαγές καθηκόντων, δυσκολία σε συστηματικό σχεδιασμό
- Καθήκοντα που περιορίζουν τη δυνατότητα πλήρους εμπλοκής στο project

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

- Εφαρμογή καινοτόμων σχεδίων εργασίας σε συνεργασία με την ομάδα
- Καθημερινή επαφή με τους μαθητές – παρατήρηση μικρών προόδων
- Διαφορετική οπτική/γνώση από τον χώρο της υγείας και ψυχολογίας των παιδιών

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

- Περιορισμένη διασχολική συνεργασία και έλλειψη χρόνου
- Ανισότητα εμπλοκής ανάλογα με τις ανάγκες τάξης ή ατομικών μαθητών

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση: Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Η ανάλυση δείχνει ότι και οι τέσσερις ειδικότητες συνεισφέρουν ουσιαστικά στη λειτουργία ενός διεπιστημονικού, υποστηρικτικού μαθησιακού περιβάλλοντος.

Ο αυτοστοχασμός μέσα από τη SWOT ανάλυση αναδεικνύει την αναγκαιότητα συνεργασίας και συνέργειας, αλλά και την αξία της πολυπρισματικής προσέγγισης των αναγκών των μαθητών. Παρά τις επιμέρους δυσκολίες (χρόνος, κατανομή ρόλων, δυναμική ομάδας), η κοινή δέσμευση για ποιοτική εκπαίδευση ενισχύει τη βιωσιμότητα και αποτελεσματικότητα των συνεργατικών πρακτικών.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας,

επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική υλοποιήθηκε από μέλη της διεπιστημονικής ομάδας που υπηρετούν το σχολικό έτος 2024-2025 το Ειδικό Νηπιαγωγείο Δραπετσώνας (Ειδική Νηπιαγωγός, Κοινωνική Λειτουργός, Σχολική Νοσηλεύτρια και Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό), με στόχο την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την ενίσχυση της λειτουργικότητας των παρεμβάσεων. Επιλέχθηκε η μέθοδος του διαμοιρασμού εμπειριών και παρατηρήσεων, βασισμένη στη δυναμική της ομάδας και τις εξειδικευμένες γνώσεις του κάθε μέλους. Η αρχική κλείδα παρατήρησης από το πρόγραμμα ΟΚΜ προσαρμόστηκε και ανακατασκευάστηκε από την ομάδα Ομοτέχνων του εν λόγω σχολείου, ώστε να εξυπηρετεί ουσιαστικότερα τις ανάγκες της μαθησιακής- υποστηρικτικής καθημερινότητας, ενσωματώνοντας στοιχεία διεπιστημονικής, παιδοκεντρικής, παιγνιοερευνητικής και βιωματικής μεθοδολογίας, με χρήση τεχνολογικών μέσων, αλλά και ελκυστικών για τα παιδιά κατασκευών.

Κατά τη διαδικασία παρατήρησης εφαρμόστηκε χιαστή κατανομή ρόλων: κάθε ζευγάρι ανέλαβε εναλλάξ ρόλο συντονιστή και παρατηρητή, εξασφαλίζοντας σφαιρική αποτύπωση και εμπλουτισμένο αναστοχασμό. Στη διάρκεια της χρονιάς πραγματοποιήθηκαν όλοι οι πιθανοί συνδυασμοί της τετράδας. Η επιστημονική κατάρτιση και η εμπειρία των Ομοτέχνων φάνηκαν στον σχεδιασμό, στη στοχοθεσία και στην προσαρμογή των δράσεων στις ιδιαίτερες ανάγκες των νηπίων. Η ευελιξία και η ανατροφοδότηση των αποτελεσμάτων των έργων αποτέλεσαν βασικά εργαλεία λειτουργικότητας και συνεχούς βελτίωσης. Η συνεργασία του συνόλου της Διεπιστημονικής Ομάδας Ομοτέχνων στηρίχθηκε σε αξίες όπως η εμπιστοσύνη, η αξιοπιστία, η αλληλοαποδοχή, η οργάνωση και η προσωπική διάθεση συμμετοχής, συνθέτοντας ένα δημιουργικό και υποστηρικτικό επαγγελματικό κλίμα.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Βλέπε τελική παρουσίαση- βίντεο ημερίδας ΟΚΜ:

[Ειδικό Νηπιαγωγείο Δραπετσώνας - Τελική παρουσίαση ΟΚΜ](#)

Παρακάτω επισυνάπτεται το ερωτηματολόγιο:

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΟΜΟΤΕΧΝΩΝ

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ	ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΚΑΛΥΨΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΕΠΑΡΚΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΜΕΡΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ
Διεπιστημονική προσέγγιση				
Παιδοκεντρική διαδικασία				
Παιγνιο-ερευνητική προσέγγιση				
Ελκυστική διαδικασία σε συνάφεια με την νηπιακή				

ηλικία και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες				
Συστημική θεώρηση				
Συνεργατική – συνδιαλεκτική θεώρηση μαθησιακής διαδικασίας				
Παιδαγωγικά εργαλεία Τεχνικά, οπτικο-ακουστικά, ψηφιακά μέσα, οικεία αναλώσιμα υλικά				
Εκπαιδευτικές τεχνικές				
Καινοτομία				

ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ – ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ	ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΚΑΛΥΨΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΕΠΑΡΚΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΜΕΡΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ
Επιστημονική κατάρτιση				
Εξειδίκευση στο ειδικό εκπαιδευτικό πλαίσιο				
Κατάλληλος σχεδιασμός στοχοθεσίας				
Συνάφεια με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών				
Σχεδιασμός και εφαρμογή μαθησιακών – διδακτικών σχεδίων εργασίας				
Προσαρμογή σχεδίων εργασίας στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της Ειδικής Αγωγής				
Κατάλληλη επιλογή δράσεων				
Παροχή κινήτρων μάθησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων των νηπίων				
Πρωτοτυπία-δημιουργικότητα, ποικιλία δράσεων				
Χρήση κατάλληλων υλικοτεχνικών μέσων				
Στοχευμένη μεθοδολογία, προσαρμογή – διαφοροποίηση, απλοποίηση εκπαιδευτικών μαθησιακών ερεθισμάτων				
Ακριβής εκτίμηση διδακτικού, μαθησιακού χρόνου				

ΆΞΟΝΑΣ 3: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ	ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΚΑΛΥΨΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΕΠΑΡΚΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΜΕΡΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ	ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ
Ευελιξία- Ποικιλία μαθησιακών πρακτικών				
Ικανότητα ευέλικτης προσαρμογής σε ανάλογες συνθήκες ή ερεθίσματα				
Άμεση ανταπόκριση – διαχείριση εκτάκτων συνθηκών, μαθησιακών και μη				
Αξιοποίηση κινήτρων ή δράσεων αναδυόμενων από τα νήπια				
Δεξιότητες συνεργασίας με ομότεχνους				
Δημιουργία ευκαιριών συνεργασίας και αξιοποίηση του δυναμικού των εταίρων ομοτέχνων				
Ευχάριστη παιδαγωγική ατμόσφαιρα				
Ανάπτυξη, καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης, σεβασμού, αποδοχής άλλων απόψεων, ευγενούς άμιλλας				
Ανατροφοδότηση στόχων				
Αναπροσαρμογή σε αναδυόμενες ανάγκες- συνθήκες				
Αναστοχασμός				
Αλληλεπίδραση- Κοινωνικές δεξιότητες				
Αξιολόγηση αποτελεσμάτων της συνολικής μαθησιακής –εκπαιδευτικής διαδικασίας				

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η αποτίμηση της συνεργατικής πρακτικής στηρίζεται σε μια πολυεπίπεδη και δομημένη διαδικασία. Κεντρικός άξονας της πρακτικής υπήρξε η διασύνδεση των διαφορετικών επιστημονικών πεδίων προς όφελος της εκπαιδευτικής- υποστηρικτικής διαδικασίας για τα νήπια του Ειδικού Νηπιαγωγείου.

Η **Ειδική Νηπιαγωγός**, ως συντονίστρια του παιδαγωγικού σχεδιασμού, έθεσε τις παιδαγωγικές στοχεύσεις με βάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών και τις αρχές της παιδοκεντρικής και βιωματικής προσέγγισης. Ο σχεδιασμός των μαθησιακών δράσεων ανταποκρινόταν στις δυνατότητες και τις ανάγκες των νηπίων, ενσωματώνοντας στοιχεία διαφοροποίησης, παιγνιώδους προσέγγισης και ενεργούς συμμετοχής.

Η **Κοινωνική Λειτουργός** συνέβαλε ουσιαστικά με τη συστημική θεώρηση, ενισχύοντας τη συναισθηματική νοημοσύνη, τις κοινωνικές δεξιότητες και τη δυναμική των σχέσεων εντός της ομάδας. Παρείχε στοχευμένες παρεμβάσεις με σεβασμό στην προσωπικότητα κάθε νηπίου, καλλιεργώντας κλίμα εμπιστοσύνης, αμοιβαίου σεβασμού και αποδοχής. Παράλληλα, συνέβαλε στον αναστοχασμό της ομάδας αναδεικνύοντας κοινωνικά ερεθίσματα και ζητήματα συμπερίληψης.

Η συμβολή του **Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού** ήταν καθοριστική για την εφαρμογή και την προσαρμογή των δράσεων στην καθημερινότητα. Με αξιοσημείωτη ευελιξία, ενίσχυσε την αυτονομία των νηπίων, πρότεινε διαφοροποιήσεις στις δραστηριότητες και ανέλαβε ρόλους παρατήρησης και αναστοχασμού.

Η **Σχολική Νοσηλεύτρια**, με επιστημονική εγκυρότητα, εμπλούτισε τις δράσεις σχετικά με τη φροντίδα του σώματος, την υγιεινή και την ασφάλεια. Η τεχνογνωσία της ενίσχυσε τη σύνδεση με καθημερινές εμπειρίες των νηπίων.

Η κλείδα παρατήρησης, η οποία ανακατασκευάστηκε και προσαρμόστηκε από την ομάδα, βασίστηκε στους άξονες της μεθοδολογίας του ΟΚΜ. Η μεθοδολογία διακρίνεται από διεπιστημονικό, παιγνιοερευνητικό, βιωματικό χαρακτήρα. Η χιαστί ανάθεση ρόλων (συντονιστής-παρατηρητής) παρείχε πολύπλευρη αποτύπωση της εμπειρίας και συνέβαλε στον σφαιρικό αναστοχασμό. Η συνεργασία χαρακτηρίστηκε από **εμπιστοσύνη, ευρηματικότητα, χιούμορ, αξιοπιστία και αλληλοαποδοχή**, στοιχεία που καλλιέργησαν ένα υποστηρικτικό επαγγελματικό περιβάλλον.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (περίπου 200 λέξεις)

Η πρακτική αυτή λειτούργησε ως πεδίο **κριτικής ανατροφοδότησης και επαγγελματικής μάθησης**, ενισχύοντας τις δεξιότητες παρατήρησης, τεκμηρίωσης και συνεργατικού σχεδιασμού. Το ΟΚΜ αποτέλεσε όχι απλώς μία θεωρητική επιμόρφωση, αλλά κι ως εργαλείο ενίσχυσης της λειτουργικότητας και της προσαρμοστικότητας στην πράξη, ενδυναμώνοντας τις επαγγελματικές μας δεξιότητες.